

UJ KELET

FÜGGETLEN NAPI LAP

Alapító főszerkesztő: Dr. Marton Ernő מרטון ד"ר א. מרטון

4.-SEKEL (értékőbblet adóval) 14 OLDAL TEL-AVIV, 1981. ÁPRILIS 3., PÉNTEK 9951. sz.

PROVOKÁL A SZIRIAI HADSEREG LIBANONBAN

«Izrael megvédi a dél-libanoni keresztény lakosságot»

A sziriai hadsereg az utóbbi 24 órában fokozta támadását a libanoni keresztény települések, elsősorban Záhle városa ellen. Nyilvánvaló, hogy Damaszkusz provokál Libanonban hadseregének beavatkozása által. Az észak-libanoni maronita keresztények érseke tegnap az UNO főttháza, a szauidi kormányhoz és a nyugati világ vezetőihez fordult és erőteljes hangnemből megfogalmazott kiáltványában védelmet kért a sziriai hadsereg pusztító tevékenységével szemben.

Mordecháj Cipori, a hadügyi miniszter helyettese tegnap látogatást tett az ország északi részében és szemleltette a végzetlen újságírók előtt kijelentette: — A libanoni helyzet súlyos aggodalomra ad okot és egyre romlik. Izrael nagy figyelemmel kíséri a helyzet alakulását, és nem nézi tétlenül, ami a keresztény lakossággal történik.

Egy kérdésre válaszul, hozzáfűzte:

— A kormány határozata teljesen egyértelmű. Ha veszélybe kerülnek a dél-libanoni keresztények, akiknek védelméről most Chádád őrnagy gondoskodik, mi segítséget nyújtunk nekik.

*

A Machpéla - barlangban való péntek reggeli imádkozással kapcsolatban azt mondta a hadügyi miniszter helyettese, hogy 1968 óta kialakult egy bizonyos status quo, amelyet ajánlatos megőrizni. Ezért ma reggel a hadsereg egyik alakulata biztosítja a barlanghoz vezető utat, és nem enged meg, hogy Kirját Árbá lakói ma reggel ott imádkozzanak.

KAIRÓ TILTAKOZIK

«Az új, tengereket összekötő csatorna építése aláássa a békét»

Butrusz Ráli, az egyiptomi kormány külügyi problémákkal foglalkozó államminisztere tegnap Kairóban Izrael diplomáciai képviselőinek ideiglenes vezetője előtt tiltakozását fejezte ki a gázai sávot átszelő új izraeli tengeri csatorna tervével szemben. A terv — a miniszter szerint — azért helytelen, mert ellentétben áll Camp David szellemével, a nemzetközi joggal és aláássa a békét.

Ráli szerint a csatorna felépítése megváltoztatná az erőviszonyokat a területeken — ilyen értelemben ellentétes Camp David szellemével.

Az izraeli megbízott kifejtette, hogy az egyiptomi miniszter érvelése helytelen. A csatorna igazi célja, hogy közelebb hozza egymáshoz a körzet népeit és realizálja az egymásra utaltságukat.

Vége a sztrájknak a Tadirán üzemeiben

A Tadirán vállalat üzemeiben tegnap befejeződött a sztrájk. A Híztudat eredményesen közvetített a dolgozók és a vállalat igazgatósága között.

A Villanytársaság dolgozói folytatják a szankciók alkalmazását, sőt azok kiterjesztésével fenyegetnek, ha az igazgatóság nem teljesíti követeléseiket. Ebben az esetben zavarokkal kell számolni az áramszolgáltatásban.

Kétmillió sekelnak megfelelő összeget kapnak a Nobel-díjasok

A Nobel-díj tanácsának szóvivője tegnap közölte Stockholmban, hogy felemelik a Nobel-díjak sok számára kiutalására kerülő pénzüsszegt. Izraeli pénzben ki fejezve mintegy kétmillió sekelt kapnak fejenként.

A szóvivő nem az inflációval magyarázta a határozatot, hanem azt mondta, hogy jelentős mértékben emelkedtek a Nobel-alapítvány bevételei és azt akarják, hogy ez a kedvező helyzet a díjak összegében is kifejezésre jusson.

DRÁGA ANYUKÁNKNAK

LANXNER (FEIG) MARGITNAK

(Budapest — Mannheim)

SZÜLETÉSNAPODRA

MINDEN ELKÉPZELHETŐ JÓT KIVANUNK

Gyerekeid:

VIOLA (BABI), BANDI, GABI

és az egész izraeli szerető család

ISMÉT DRÁGÁBB A DOLLÁR

Tegnap hat ponttal drágult a dollár, amelynek árfolyama 9.6 sekelt.

IDŐJÁRÁS

A kellemes, tavaszi idő nem változik. A levegő páratartalma esőkken.

Begin interveniált a pénzügyminiszternél

Pészáchig nem sztrájkolnak a pedagógusok

Az elemi iskolai tanítók és a középiskolák tanárai vasárnap-tól általános sztrájkra készültek, így tiltakozván az ellen, hogy elsején levonták a fizetésükből a sztrájknapoknak, illetve a szankciók következtében elmaradt óráknak megfelelő összeget.

Begin miniszterelnök tegnap interveniált Joram Aridor pénzügyminiszternél, majd Hammer közoktatásügyi miniszter is tárgyal — telefonon — a pénzügy

miniszterrel, aki megváltoztatta elhatározását s intézkedett hogy a pedagógusok megkapják a teljes fizetésüket, a levonásokra csak májusban, tehát az ünnep után kerül sor.

Ennek megfelelően a két pedagógus szakszervezet vezetői elhatározták, hogy pészáchig zavartalanul folyik a tanítás az iskolákban és csak ünnep után

folytatják a bérharcot, ha addig nem sikerül megegyezésre jutni a közoktatási kormányzat képviselőivel.

Zvulun Hammer közoktatásügyi miniszter ezt a megoldást már napokkal ezelőtt javasolta Aridor pénzügyminiszternek, aki akkor elutasította. Nyilvánvalóan Begin intervenciója alapján változtatta meg az álláspontját.

Mose Dáján bejelentette:

«Indulok a választáson!»

Mose Dáján volt külügyminiszter tegnap este hazatért európai utjáról és megérkezésekor kijelentette, hogy indul a júniusi Kneszet-választáson.

Az utóbbi hetekben találgatózás folyt a kérdés körül, mert Dáján tartózkodott az egyértelmű állásfoglalástól, de köztudomású, hogy számos politikussal tárgyalt.

Tegnap délután, még Dáján hazatérése előtt Mordecháj Ben Porát Kneszet-képviselő rádióinterjút adott és azt mondta, csak szombat délelőtt a Bámá nevű politikai vitaklub ülésén várható, hogy Dáján közli majd végleges elhatározását.

Mint ismeretes, Dáján már korábban Ben Porátnak ígérte a lista második helyét, mert ő áll

a legközelebbi hozzá, ami a politikai felfogását illeti.

Valószínű, hogy Jigáel Hurwitz volt pénzügyminiszter lesz a Dáján-lista 3. helyén, a negyedik pedig Zálmán Sovál Kneszet-képviselőt illeti. Az utóbbi két politikus a Rafi nevű politikai párt két vezére. — Minden bizonnyal együtt indul a Rafi a Dáján-csoporttal, amelynek listáján új nevek is szerepelnek majd — mondta Ben Porát.

Mose Dáján azt mondta a hazatérése után, hogy elhatározása végleges, ezért ma már nem is tart sajtóértekezletet, ellenben hozzálát a lista végleges előkészítéséhez. Bejelentése — noha várható volt —, mégis szenzációt keltett az ország belpolitikai életében.

MINDENKI SZERETI

TIME

Filter CIGARETTES

AMERICAN BLEND

KING SIZE

TIME
TIME
TIME
TIME

«Vegyenek napfényt és emberi melegséget!»

— DÁNOS MIKLÓS RIPIORTJA —

Egy amerikai turisztikai szakértő, már a nagy idegenforgalmi hullám világhódítása kezdetén megállapította, hogy „nincs csúnya ország, nincs unalmas táj, nincs álmos város, nincs történelmi nevezetességektől mentes európai országgrész — csak rossz turisztikai propaganda van, rettetéses szálloda-hálózat és a fanatizmus minden nyomát nélkülöző kereskedő”. Ez a régi megállapítás most, évtizedek után is érvényes, noha a turisztika fejlődése hihetetlen méretekre ért el, és olyan kereskedelmi ágga fejlődött ki, amelyre még a legoptimistább turisztikai szakértő sem számított.

CSAK KERESKEDELEM?

Igen, a turisztika elsősorban kereskedelem. Napfényt árul és levegőt; mediterrán tájat kínál megvételre és gyönyörű naplementét; egyetlen fenyvőről azt mondja, hogy fenyvőerdő és egy darabka zöld területről, hogy ez maga a végeláthatatlan préri; a modern turisztika a nap melegét árusítja ki, és ezzel egyidőben emberi meleget ígér 2-3 hétre a világ valamennyi turistájának, aki meg tudja fizetni a kért árat; a modern turisztika tehát az emberiség morális kincsét adja kölcsön két-három hétre, vagy a természet szépségét, és ezzel önmaga is olyan erkölcsi szolgálatot végez, amire ritkán gondol a charter-jegyet eladó utazási iroda épp úgy, mint aki örömmel teszi belső zsebébe a jegvet.

Vajon nem cinikuság a turisztika, a nagyvonalú materialista szagú, jellegű és kisugárzása nemzetközi kereskedelem kategóriájába sorolni? Valljuk be, hogy kicsit az. Mert a turisztika ugyan akkor az emberiség egyik magasrendű célkitűzésének, spedig az egymás megismerésének egyik leghatásosabb eszköze. Intézményei közelebb hozzák a kontinenseket, az országokat, az ember-alkotta szépségeket és az Isten-alkotta tájakat és ezzel párhuzamosan közelebb hozzák egymáshoz a tegnap még vadidegen, egymást nem ismerő embereket.

Igy talán teljesebb a mai, korszerű turisztika meghatározása.

HOVÁ UTAZZAK?

A napokban végighallgattam a fel-avivi Sheraton szállóban egy nemzetközi turisztikai összejövetel szakértőinek tavaszi megbeszélését. A kezdeményezés az izraeli féltől indult ki, s abba bekapcsolódtak a nyugatnémet, angol, francia, svéd, norvég, kanadai, Egyesült Államok-beli és néhány délamerikai turisztikai intézmény képviselői. Miről beszéltek 1981 tavaszán ezek a turisztikai nagyhatalmak Izraelbe küldött reprezentánsai? Természetesen, nem önmagukról, hanem elsősorban Izraelről. A vendéglátó országról. És az is természetes, hogy nem politikai, vagy mezőgazdasági kérdéseket vitattak meg, hanem az idegenforgalomhoz közelálló szakproblémákat.

Azt mondtam, hogy „természetesen nem önmagukról beszéltek”. Ha jobban meggondolom, ez nem felel meg a valóságnak. Ugyanis önmagukról beszéltek. Csakis önmagukról. Mert hiszen ők szolgáltatják a „nyersanyagot”. Egy kicsit durva kifejezés, de az igazat mondja ki. Az idegenforgalom nyersanyaga: a turista. Az az ember, aki fogja magát, nagyot gondol, rábók a férképre és azt mondja: „Ezen a tavaszon ide utazom!” „No-no, ez nem olyan egyszerű”

válaszolna rá, szinte kórusban, valamennyi ország valamennyi turisztikai szakértője. Ugyanis, a turista csak úgy hiszi, hogy ő válogat az országokban és a lehetőségekben. De tulajdonképpen ezernyi külső beavatkozással, ezernyi raffinált eszközzel befolyásolják azt, hogy az a bizonyos ország, ahová hűsvetra elmegy, 14 napra, melyik is legyen.

LÁTTAD MÁR A SZENTHELYEKET?

Mondjak egy példát. Ha egy nagyon vallásos, katolikus francia kisvárosban megjelenik tízezer plakát a szöveggel, hogy: „Krisztushívó testvérem! Láttad már a szenthelyeket? Ugye, még nem? Legalább egyszer az életedben eredd el Betlehembe, ahol Jézus-Krisztus született. Gyere velünk Názáretbe, ahol az Ur prófétává nevelkedett, s járd végig a Via Dolorosa az ő útját. Ez a te keresztény kötelességed.” — Világos, hogy egy ilyen kihívó plakát megeszi a maga hatását.

Mert a potenciális turistában ilyenkor a következő gondolatok kezdenek keringeni: „Miért utaztam én Marokkóba?... Miért mentek tavasszal a román tengerpartra? Mit nekem az Adria szép sége? Miért érdekeljen engem egy félig sem civilizált afrikai kisváros? Valóban: miért nem menjek el egyszer a szenthelyekre?” S amikor megérkelek, hogy milyen is az a messi Izrael, ahol ezek a bizonyos szenthelyek fekszenek, és megtudja azt, hogy a szenthelyeken kívül elsőrendű szállodák sorakoznak, hogy van egy hosszú és frívól tenpartja, és nem hiányoznak a bárók (és azok kellékei), kitűnő a konyha, bizarr a táj és az óriási infláció ellenére, sok dollárral a zsebemben igen jól lehet élni — akkor a mérleg szára már billen is.

Elindult tehát egy folyamat. Egy belső, vallásos, intim érzelmekre apelláló plakát hozta ezt a műveletet mozgásba, ami egy izraeli oda-vissza jegy megvásárlásával tetőzött. Az idegenforgalom hatalmas, világító beágyazott szervezete megnyert még egy csatát.

HOGYAN TOVÁBB?

Igen ám, de már vannak olyanok, akik lerótták kegyeletüket az összes keresztény szenthelyeknél, megnézték az összes létező és nem létező templomokat, bejárták az apostolok egykori útjait, egyszóval teljesítették keresztényi feladatukat. Akkor miért jöjjenek Izraelbe?

Nos, a szóban forgó nemzetközi turisztikai összejövetelen épp ezekről az új lehetőségekről tárgyaltak az idegenforgalom tudós férfiai. Tehát, nem azokról a vallásos érületű, keresztény, vagy nemzeti érzelmmel telített galuti zsidó turistákról, akiket a hit és a belső indulat hoz ide, hanem azokról, akiket ez az ügy nem érdekel, de a turisztika annál inkább. Hogy lehetne megnyerni a „semlegeseket”?

Sok érdekes javaslat hangzott el. Az amerikai küldött — például — azt mondta, hogy kliensei szívesen bolyonganának és csodálnának meg egy „Disneyland”-szerű „Biblia-land”-ot, amelynek terve, tudtával, elkészült, de ténylegesen még nem létezik.

A kanadai küldött örömmel vette tudomásul, hogy a fel-avivi homokföveny szélén, Jaffo közelében, felépült a delfinárium, ahova sokszor kanadai tu-

ristát el lehet majd küldeni.

Az európaiak már kevésbé voltak romantikusak, nem követelték sem a Biblia-land meseköltőit, sem a delfinek furcsa játékát a Földközi tenger vizében, annál inkább szerettek volna néhány szót hallani Izrael gyógyfürdőiről. „Ha nincs, találjunk ki” — mondta könnyedséggel a párizsi küldött. Nevetés volt a válasz, de miután a jókedv lecsendesedett, az izraeli megbízott komolyra fogta a szót és megnyugtatta a francia kollégákat, hogy Izrael nem nélkülözi a gyógyfürdőket, s ha azokon a fürdőhelyeken csodák nem is történtek, de hogy nagy gyógyító erejük van, az biztos. Ezek között elsőnek említette azt a Holt-tengert, amelyről azt mondta: „Ez a csodálatos belső, amely egyedülálló az egész világon, egymaga több beteg gyógyítására képes, mint egész mikroklima igen-igen alkalmas a reumatikus betegségek, női bajok és bőrbetegségek gyógyítására, a gyenge szervezettel gyermekek egy úgy, mint a légzőszervi megbetegedésben szenvedő emberek számára szintén kiváló ez a hely, ez a táj, ez a tó.

MIRE JÓ A 37 FOKOS VIZ?

Ne is beszélve arról, hogy a Holt-tenger mellett sétálk mi-lyen szellemi, lelki kikapcsolódást jelentenek, és így idegyógyító és regeneráló erejük van. „Tehát — mondotta az izraeli megbízott — a Holt-tengert nyugodtan be lehet iktatni a világ leghíresebb gyógyfürdőinek rangos névsorába.”

Ezzel nem fejeződött be az elsőrangú gyógyhelyek felsorolása. A haifai megbízott a Tibériás

tó csodálatosan szép környékére hívta fel a figyelmet és rögtön hozzátette, hogy noha ez az ország egyik legszebb része, nemcsak ezért ajánlaná a külföldi turistáknak, hanem a híres Tibériás környéki meleg források gyógyító hatása miatt is. Beszámolt arról, hogy olyan modern fürdőhely épült a tó partján, amely kielégíti a legraffináltabb igényeket is, hatalmas, 37 fokos vízzel telt bazén áll a vendégek rendelkezésére, amely össze van kötve egy külső medencével. Így aztán a melegvíz-kúrát a hegyi levegő élvezetével lehet egybekezdni. A kimerítő meleg források igen jól tesznek a reumatikus megbetegedések ellen, pezsgésbe hozzák a vérkeringést, idegyógyítóan hatnak a kifáradt emberekre. A szakorvosok még legalább egy tucatnyi más betegség esetében is javasolják ezeket a forrásokat, amelyeket egykoron a római császárok épp úgy felfedeztek és élveztek, mint a középkor lovagjai.

A haifai küldött példaképpen felolvasott egy keresztény hadjárat idejéből származó, régi krónikát, amely szóról szóra ezeket írta: „Ez akkor megfürdök a legyengült lovagok az isteni földből kibuggyanó forró vízben és visszanyerik nemcsak kedvüket, hanem férfiúi erejüket is.” Kell-e ennél jobb turisztikai reklám, anno 1981 tavaszán, az öregedő és nem öregedő férfiak számára?

Es lehetne még sorolni Izrael földjének gyógyító hatású helyeit, mint ahogy sorolni lehetne szépségeit s történelmi lehelletű tájait.

Tehát, az izraeli turisztika nem csak napfényt árul és illúziókat, nem csak konzervdobozba zárt szent levegőt és Krisztus keresztjéből lecsipett szilánkot, hanem realis multat, szépséget, kényelmet, gyógyító vizet, nyugtató parkot, mindazt, ami a turistát joggal vonzza. Ez emberi melegről nem is szólva. Tán ebben vagyunk a leggazdagabbak. Csak legyen, aki megértse...

TUDOSÍTÁS AZ UJ KELET HAIFAI ÉLŐ UJSÁGJÁRÓL

Kedden este zsúfolt ház előtt rendeztük meg Haifán az Uj Kelet élő ujságját. A Béjténu terem szükebbé bizonyult a közönség befogadására. Ezúttal a HOH helyi szervezete látta vendégül az Uj Kelet szerkesztőségét és a művészgárda tagjait.

Dr. Deusch Ferenc elnöki megnyitójában köszöntötte a jubiláló szerkesztőséget és visszaillesztést vetett hat évtizedes multjára, a cionista nevelőmunka terén elért eredményeire.

Tabák László, lapunk belső munkatársa „Igen-de” című rovatát adta elő. Nágel Gávril rendőrtábornok, a főkapitányság szervezési és pénzügyi főosztályának vezetője interjú adott a mikrofon előtt Benedek Pálnak a bűnüldözés iránt nyíró, új módszereiről, valamint a nagyközönség és a rendőrség közötti jó kapcsolatok megteremtésének módozatairól, az idős polgárok elleni alvilági akciók kiküszöböléséről.

Viorica Pop énekművész, az Izraeli Opera magánénekes Rut Menze zongorakíséretével áriákat és operettszámokat adott elő.

Wohl Kató előadóművész Kiss József „Tüzek” című versét szavalta.

Klein Avrahám nemzetközi futbalbíró időszerű sport-problémákról és külföldi tapasztalatairól beszélt Drory Dávidnak adott interjújában.

Anatol Konstantin színművész előadta Avigdor Háméri „Anyám neve” című versét — Gréda József műfordítását.

Székely István, az Uj Kelet haifai munkatársa deris írását olvasta fel.

Róza Marika színművész előadta Petőfi Sándor „Szeptember végén” című versét és a mű héber változatát — Avigdor Háméri fordításában.

Zoja Ámin énekművész cházánut-számot és modern héber

dalt adott elő. Rappaport Ottó, az Uj Kelet szerkesztője az újságírói felelősségről, a közönség tájékoztatásának elvi kérdéseiről és az Uj Kelet, illetve az olvasó közötti kapcsolat elmélyítésének lehetőségeiről beszélt.

Székely Sándor, a HOH haifai szervezetének ügyv. elnöke zárószavában az Uj Kelet izraeli korszakának eredményeit clemzte, s köszönetet mondott az est előadójának és a fellépő művészeknek. Megállapította, hogy hosszú idő óta nem volt ilyen sikeres és színvonalas produkcióban része a haifai magyar-zsidó közönségnek.

Az előadást Benedek Pál konferálta.

Az Uj Kelet szerkesztősége ezúton mond köszönetet a haifai közönségnek és a HOH szervezet helyi vezetőségének a vendéglátásért, valamint megköszönjük a szervezők, Zádor Judit, Hammer Mirjam, Guttman Fancsi, Szántó Imre és Rosenthal Eliézer odaadó tevékenységét.

DORIT JONÁT KIALLITÁSA

Szombaton, április 4-én este 7 órakor nyílik meg Dorit Jonát festőművész kiállítása a Képzőművészek Szövetségének galériájában (Tel Aviv, Alhárizi utca 9). A művész 1979-től alkotott olajfestményeit állítja ki. A kiállítást április 26-ig lehet megtekinteni.

HABIMA

Tel-Aviv, ápr. 4. szombat 19.00
A KIS TEL-AVIV
A kisteremben
AZ ANARCHISTA

WIZO * NATANJA

A natanjai WIZO, McDonald utcái székházában április 6-án hétfőn reggel 9-12-ig és délután 4-6-ig

AMERIKAI OLCSÓ RUHÁK KIARUSITÁSA NAGY VÁLASZTEK!

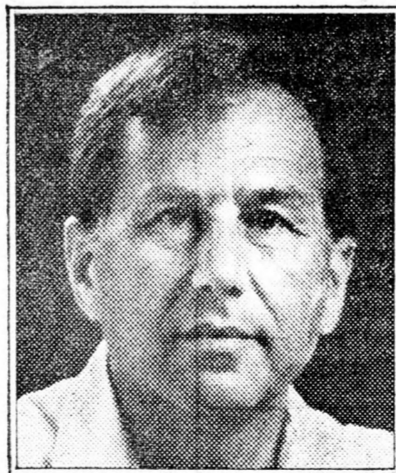
ÖZVEGYASSZONY HOZZÁILLÓ ELETTÁRSAT

és m. apát keres 16 éves lányának. — Levélcím: S. K., Säär-Jisuv 68, D.N. Galil EL. 12240 Israel. — Tel. 067-42287

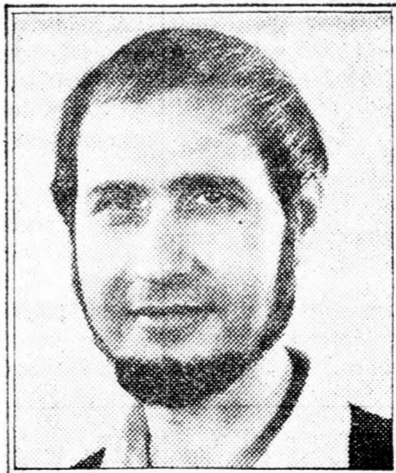
ENGEL, ZSILIE JAVLIVASZ PLASZTIK TRISZEK TOLAJTOK

Keressük a budapesti JÓNÁS JÓZSEFET akinek utolsó ismert címe Tel Aviv, Levinski u. 71 volt.

Aki tud róla, írjon vagy telefonáljon Grosz Miklósnak Cur Sálom, Lochámé Hágétát 13/14, tel. 04-719147

P. M. AMNON RUBINSTEIN a központi Sinuj párt vezetője

JIGAL BIN-NUN, a Sinuj lista vezetője a Hisztadrutban

SZAVAZZON

SINUJ-RA

A KNESZETBE

ÉS A HISZTADRUTBA

A KÖNNYELMŰSÉG ÁRA

Írta: SÁBTÁJ HIMMELFARB

Ez a hét sem szükködött kiemelkedő eseményekben a nagyvilág különböző pontjain.

Lengyelországban folytatódott a feszültség a szabad szakszervezetek és a kormány között, a Varsói Szövetség benyomulásra kész seregei fenyegető árnyékában, amelyek most a lengyel határon gyakorlatoznak.

A Varsói Szövetség hadgyakorlatainak az a céljuk, hogy egy részt nyomást gyakoroljanak a lengyel határra, nehogy az behódoljon a szakszervezetek követeléseinek, másrészt pedig, hogy megfélemlítsék a lengyel lakosságot, nehogy ez túl messzire megrészgédjék: tudja meg, hogy ez esetben a cseh tavasz szomorú vége leselkedik rájuk, amit annakidején a lengyelek erősen támogatottak, de amit a Varsói Szövetség hadereje egyetlen éjszakán át felszámolt, mivel a Kreml urai úgy vélték, Dubcek tavasza veszélyezteti a Szovjetunió kelet-európai hatalmát.

Délamerikában folytatódott a véres összecsapások az El Salvador-i kormány és a Szovjetunió meg Kuba által támogatott szélső baloldali gerillák között, amelyek meg akarják dönteni az USA által támogatott El Salvador-i rezsimet.

Thaiban véget ért az elrabolt indonéz repülőgép ügye, melynek során a muzulmán fanatikusok arról sem feledkeztek meg, hogy az ügybe Izráelt is belekeverjék, s azt követelik az indonéz kormánytól, bocsássza el minden izráeli tanácsadóját, akiknek ottlétéről egyébként nem is tudott senki.

Miközben pedig Bangkok repülőterén az indonéz tuzok kiszabadításának akciója folyt, Thaiban vértelen katonai puccs zajlott le és egy katonai junta vette át a hatalmat.

Mindzeket az eseményeket azonban szinte egyetlen közlegyin téssel félresöpörte az a megdöbbentő hír, hogy merényletet kíséreltek meg az Egyesült Államok elnöke ellen.

Amerika mindmáig nem szaba

H.O.H. * JERUZSÁLEM
ROTH KULTURCENTER
Jaffó út 84
HÉTFŐN, ápr. 6-án este 6-kor teaesttel egybekötött, nagyszabású

VITAEST
Dr. HERMANN DEZSŐ
a M.Zs.V.Sz. vezetőségi tagja és

DÁN OFRY
a Jediot Achronot belső munkatársa
REAGAN, IZRAEL ÉS EGY FELFORDULT VILÁG címen tartanak előadást.
Háziasszonyok:
Deutsch Alice, Grünwald Cipora és Léb Lili
Költséghozzájárulás 7 sekel

Ápr. 7-én, kedden d.u. 6-kor, az ARANYKOR KLUB helyiségében (T.A., Kálischer 48)
REGŐS KLÁRA
önálló előadó délutánt tart
Költséghozzájárulás 7 sekel

56/170 GYERMEKTELEN
ÖZVEGYASSZONY
URIEMBER
ÉLETTARSAT
KERES 65-IG
*
Telefon: 04-720776

dult meg a Lee Oswald által meggyilkolt Kennedy elnök drámájának traumájától, az amerikai sajtó még ma is sűrűn közli a különböző változatokat azokról az indítékokról, amelyek Oswaldot Kennedy elnök meggyilkolására készítették.

A legkülönbözőbb történetek számlálnak be az amerikai lapokban Oswald és a Szovjetunió kapcsolatairól, s mindmáig nincs válasz arra a kérdésre, személyi okokból cselekedett-e Oswald, avagy kültényező megbízásából?

Erre a kérdésre immár aligha lesz felelet, de miközben még a Kennedy-gyilkosság körül kergegtek egymást a feltételezések, a héten az egész világot megrázta a hír, hogy ezúttal Reagan, az Egyesült Államok mostani elnöke próbálták meggyilkolni.

Mint ismeretes, a Kennedy elnök halálát okozó golyót Oswald egy mesterlövészfégyverből lőtte ki Dallasban egy olyan épület felől, amelynek emeletéről, amely Kennedy elnök nyitott autója utvonálának a közelében állt.

Ezúttal viszont a lövést egy olyan merénylő adta le, aki zavartalanul álldogálhatott alig pár méterre attól a ponttól, ahová Reagan elnöknek kellett a szak

szervezeti vezetők előtt a washingtoni Hilton-szállóban megtartott előadása után kilépnie.

Felmerül a kérdés: hogyan történhetett meg az, hogy valaki odakerülhetett Reagan elnök parkoló gépkocsija mellé anélkül, hogy feltartóztaták és megmozgatták volna az USA elnöke személyi őrségét védő amerikai biztonsági szervek?

A televíziós kamerák megörökítették a merénylet drámai pillanatait, s azt is, ami utána következett, s a kis képernyőn igen sok biztonsági közeget láthatunk, kezükben revolverrel, némelyiket meg éppen géppisztolyal, sőt mintha egyiküknél a mi Uzinkát láttuk volna, de mind nem ad választ a kérdésre, hol voltak ezek mindaddig, hogyan teljesítették ama feladatukat?

Fel kell tételeznünk, hogy ezt a kérdést az amerikai illetékesek alaposan bevizsgálják, s mi magunk csak azért vetjük fel, mert az amerikai elnök biztonsága és az elene elkövethető merényletek lehetősége nem kizárólag amerikai belügy.

Amerika a világ legnagyobb hatalma, s az elnök ellen elkövetet-

merénylet okozta megrázkódtatás a nagyvilág legkülönbözőbb eseményeire is kihat. Ha tehát kiderülne, hogy merő véletlen esett meg, akkor az USA elnökének biztonsgával mindenkit jogos aggodalom tölthet el.

Az amerikai elnök nagy szerencsével járt, a merénylő pár centivel elhibázta a szívet, amit ha eltalál, akkor a világsajtó ma nem az elnök lábadozásáról és kiűnő hangulatáról cikkezne, hanem az egész szabad, demokratikus világot elöntő gyászról, zürzavarról, márpedig jól tudjuk, hogy az ilyen zürzavaros helyzeteket kiválóan ki tudja a maga céljaira használni az az állam, amely ennek nagy szakértője, vagyis a Szovjetunió, kivált most, amikor Moszkva és Washington viszonya Reagan elnök megválasztása óta nem a legbarátságosabb.

Az amerikai hírközlő szervek már részleteket közölnek a merénylőről, s eltekintve attól a tényről, hogy gazdag családból, „jó házból” származik, minden jel — legalábbis egyelőre — arra vall, hogy tettét egy film hatása alatt követte el, márpedig tud-

juk, hogy az amerikai elnök egykor szintén a film világában élt, maga is moziszínész volt.

A merényletet a fiatalember azon a napon követte el, amikor Hollywoodban az Oscar-díjakat osztották volna, s az ünnepélyes megnyitót után egy filmet vetítettek volna, amelyben a híres díjnyertesek az üdvözölte volna, aki egykor flimszínész volt, ma pedig az Egyesült Államok elnöke.

Az elnök ellen megkísérelt merénylet tehát több szempontból is jelképesnek mondható, mert hiszen az ottani sajtó szerint a tethatárterében az a film áll, amelynek főszereplőjébe a merénylő szerelmes volt, sőt levelet is írt neki, amelyben bejelentette, hogy szerelmét bizonyítandó, meg fogja gyilkolni az elnököt.

Nem mellékes kérdés az sem, hogy a filmszínésznek amikor megkapta a levelet és benne a gyilkos kísérlet tervét, mért nem tartotta szükségesnek átadni a levelet a biztonsági hatóságoknak, holott pusztán véletlen, hogy az elnök a merényletet aránylag könnyű sebesüléssel megúsza, de ugyanúgy tragikusan is végződhetett volna a dolog.

Az amerikai demokráciát sokra becsülik a világon. De feltehetőleg a kérdés, mi a demokráciában a megengedettnek és a tilosnak a végső határa? Mert ahogy nem

lehet megbékélni a diktatúrával, még akkor sem, ha az proletárdiktatúra, ugyanúgy lehetetlen egyetérteni az olyan demokráciával, amelyet egyre kevésbé választanak el világos vonalak az anarchiától.

A szabadság úgy kell az embernek, mint a levegő, de világos, hogy ha visszaélnék a szabadsággal, az alássa a demokráciát. Ezért az Egyesült Államoknak, amely az egész világ szemében a szabadság és a demokrácia szimbóluma, kötelessége felülvizsgálni a szabadság nem egy aspektusát. Mert a szabadság, amely e nagy állam népének személynéje, ugyanakkor veszélyezteti is az amerikai demokráciát, árt a szabad világnak és a diktatúrák uralomra jutását segíti elő. E diktatúrák némelyike szép színeket ölt neki, amelyben bejelentette, hogy szerelmét bizonyítandó, meg fogja gyilkolni az elnököt.

Ha elszigetelt esetről lenne szó, akkor azt mondhatnók, hogy az eset rendhagyó. Mivel azonban Amerikában az elnökgyilkos kísérletek megismétlődnek, még hozzá nem egyszer eredménnyel, joggal követelhető meg, hogy Amerika irányítói vizsgálják felül törvényeiket és lehetőségeiket, s osszlassák el a kételyt Amerika a nagyvilágban élő hívei lelkében, akik ezek ma úgy érzik: a nagyhatalom körül valami nincs rendjén, valamit tennie kell ilyen kísérletek elhárítására.

CSAK KÉT SZÓ...
elite KÁVÉ

Wimmer Jacobscha Tamir

KÜLFÖLDRE KÉSZÜL?

CSOMAGOLJON!

A TÖBBIVEL MI TÖRÖDÜNK

Biztosítsa helyét nyári vakációjára!

CITOUR

UTAZÁSI IRODA

Tel-Aviv, Brenner 2

(Allenby-sarok)

Tel. 28-59-59, 28-17-55

- * NYÁRI SZERVEZETT KIRÁNDULÁSOK a világ bármely részébe óriási választékban (kóser ellátással is).
- * Az összes társaskirándulásokat szervező irodák hivatalos képviselője: Europa Tours • Keshet (Kopel) Tours • Rimon Tours • Melia Mpt • Natour • Ophir Tours • Peltours • Bonissa • Tourolam • Campingtours.
- * ROMÁNIABA számos kedvező ajánlat: Charter repülések üdülésre, gyógyfürdőkre, családi látogatásra, szervezett körutazások, stb.
- * EGYÉNI ÉS CSOPORTOS REPÜLÉSEK számos lehetőséggel.
- * TURISZTIKAI SZOLGÁLTATÁSOK (szállodák, autóbérlés, vasúti bérlet, stb.)

Beszélünk magyarul.

Szerda délután zárva.

Értesítjük tisztelt ügyfeleinket, hogy 1981 április 1-től az IKKA és TUZEX képviseléseket átadtuk

EGGED MIRIAMNAK HADASH KÖNYVÜZLET

TEL-AVIV, NESZ CIONA U. 4.

A jeruzsálemi és haifai megrendelőhelyek változatlanul maradnak. Köszönjük eddigi bizalmukat és kérjük, tiszteljék meg azzal az új képviselőt.

VÁMMENTES IKKA AJANDEKUTALVÁNYT MAGYARORSZÁGI ROKONAINAK ÉS BARÁTAINAK

Megrendelőhelyek:

HAIFA: Hácohén Jákov, a HOH helyiségében, Pevsner 2, naponta (péntek kivételével) d.e. 9—11-ig. Tel. 667435. Lakás tel. 88824.

JERUZSÁLEM: Jeruzsálem könyvtár, Jávec utca 2. Tel. 02-233369. Üzleti órák: 9—1-ig és 4—6-ig. Kedden délután zárva. — TUZEX bonok is kaphatók.

TEL-AVIV: Hadash könyvüzlet, Nesz Ciona utca 4. (Bejárat az utcába a Ben Jehuda 7-es számnál). Tel. 659684. — Az üzlet reggel 9-től este 7-ig nyitva megszokás nélkül. Pénteken déli 1 óráig.

Levelezés kizárólag: EGGED MIRIAM, 6216 Tel Aviv P.O.B. 26116

IKKA az egyetlen vám- és minden egyéb költségtől mentes küldési lehetőség **MAGYARORSZÁGRA**. Sirápolások is befizethetők a budapesti zsidó temetőben.

TUZEX ajándékbonok kaphatók

Csehszlovákiába való küldésre.

IGEN, DE...

AZ ÚJ ÁRPOLITIKA KÖVETKEZMENEI

Az Ajalon iskola állatkertjébe sikertelen betörést kíséreltek meg. A rablók egy majmot akartak lopni, amelynek piaci értéke ötezer sekel. A lopási kísérletet nem ismételték meg, mert híre ment, hogy a pénzügyminiszter leszállítja a majmok árát, hogy ellensúlyozza a margarin emelését...

TARTHATAFLAN HELYZET

Sztrájk hullám van Amerikában az infláció miatt. A megdöbbentő hír napok óta nyugtalanít. A sztrájkoktól és szankcióktól alácsúszott gazdasági helyzetünkben meddig engedhetjük meg magunknak, hogy az amerikaiak ne dolgozzanak?

BIZTONSÁGOS HELY

Athénből jelentik, hogy egy Teodoropulosz nevű fejedelmességű börtönből, de húsznapos szabadság után önként jelentkezett a rendőrségen és kérte, hogy azonnal vigyék vissza a dútáiba, mert állandó szorongás, félelemérzet kínozza. A bűnözés mindenhol terjed s nemcsak Teodoropulosz nem érzi magát biztonságban a börtön falain kívül. A többi négy millió embernek egyszerűen nincs elég bátorsága hozzá, hogy menedéket kérjen a börtönből.

VEGRE EGY MAGYARÁZAT!

A Bár Ilán Egyetem felméréseiből kiderül, hogy a lányok jobban vonzódnak az iskolához, mint a fiúk. Így aztán nem csoda, hogy feleségkorukban mindent jobban tudnak, mint a férfiak.

KULTURSZOMJ

A Könyv Népe vagyunk. Lassan, de biztosan értük el eredményeinket a művelődés terén. Ma már a bűnözők figyelme is a kultúra felé fordul. A múlt héten 200 ezer sekel értékben lottak el könyveket Dov Ehrenwald könyvkereskedéséből.

SOK BABA KÖZÖTT

Izraelben tíz párt javasol a választásoknak, tízféle csálhatatlan kezelést az ország bajaira. Ezen kívül nem kevesebb, mint 13 egytagú frakció működik a Kneszetben. Ezek a honatyák nyilván azért váltak ki pártjaikból, mert mindegyikük tud egy-egy jobb megoldást mint a párt, amelyet faképnél hagytak. E szerint legálább 23 csálhatatlan recept áll rendelkezésünkre a gazdasági, politikai és társadalmi bajok felszámolására. Érthetetlen, hogy miért nem alkalmazunk belőlük legalább egyet!

SZANKCIÓZÁS A LEGFELSŐ SZINTEN

Egy amerikai kutatóintézet összehasonlította a legjelentősebb polgárok jövedelmét. Kiderült, hogy minél több ember sorsáért felelős valaki, annál kevesebbet fizetnek neki. Cassius Clay boxvilágbajnok, akit csak a saját orrának az épsége foglalkoztat, ötmillió dollárt kapott legutóbbi fellépéséért. A General Motors autókonzern vezérigazgatója, aki többtízezer munkásért felelős, már csak 900 ezer dollárt kap évente; az amerikai elnök, aki 200 millió polgárért felelős, kénytelen megelégedni 200 ezer dollár évi fizetéssel.

A jó Istennek, aki négy és félmillió ember életéért felelős

egyszerűen csak köszönetet monolnak.

Hát csoda, hogy lazsa!

ÖNFELÁLDOZÁS

Egy Ausztriában végzett közvéleménykutatásból kiténik, hogy az osztrákok 70 százaléka, vagyis több mint ötmillió polgár antiszemita. Mivel ebben az országban 300 ezer zsidó él, egy antiszemita 0.005 gyűlölni való zsidó jut. Sovány fejadag.

A zsidók sokkal kényelmesebb helyzetben vannak: minden zsidó 190 saját antiszemita számára számíthat. Az osztrák zsidók önfeláldozó összetartással viselik nehéz helyzetüket, mert tudják, hogyha csak egyetlen egy is alijázna közülük, a többiek rovására növekedne Ausztriában az egy főre eső antiszemitizmus.

IDŐSZERŰTLEN INTÉZKEDÉS

Az egészségügyi minisztérium betiltotta számos idegcsillapító forgalmazását.

Most, ebben az idegekre menő helyzetben?

TABAK LÁSZLÓ

Mózes Tórájának harmadikvünk most olvasott fejezetei — könyve a lélek megtisztulásának törvényeit tanítja. Az élet tele van buktatókkal az ember számára, még a legjobb szándékú ember számára is. — Testünk anyagi volta rengeteg emberi gyöngöcs forrása, sok tévedésbe, még több bűnbe esik szándékátlanul a legjamborabb hajlandóságú halandó is — ezért keress és tanítsa ez a könyv a megbánás és a kiengesztelődni vágyás eszközeit és útját. A testi és lelki tisztaság, mint a legfőbb emberi ideál áll előttünk ezekben a fejezetekben. Megtanít a megőrzésére, amíg van és visszafordítására sem azt, ami éppen adódik. Nincs külön test és lélek, mind a kettő te vagy, egyiket se tápláld meg gondolatlanul, válogatás nélkül, ezt tanította köny-

ve, hogy a hálaáldozat annak a mély-séges és minden embernél magasabb élménynek kifejezése, amelyet az anya érez, amidőn magzatát megpillantja: A zsidó tanítás, de az általános emberi bölcsélet is csak isteni mértékkel tudja mérni az életrehozás csodáját és azt a minden más kapcsolatonál felfoghatatlanabb viszonyt, amely az anyát csak most született gyermekéhez köti. Természetesen látszik hát, ha az anya alkalmat keres és a Tóra azt nyújtja neki, hogy szívének szótlan szerelmét, a teremtés földi csodájáért hálaát kifejezze.

Mégis megkérdezzük és kérdezzük bölcsőink is: mire kellett a vétekező? Mit vétett az anya azzal, hogy gyermekét világra hozta? Alig van válasz erre a kérdésre, mégis hadd kíséreljük meg ezt is megérteni. Gondoljunk el, ha a világra is jött az ő „lelkéből leledzett gyönyörű magzata”, ahogy a magyar költő kifejezi, ha el is szakadt a testétől és önállóan kezdi élni életét, az anya lelkétől ezzel nem szakadt el. Ők még mindig egyik és azok is maradnak egy életen át. Ha már testével nem óvhat-

AZ ELSŐ ÁLDÓZÓ: AZ ANYA

ja gyermekét, ha nem vigyáztatja a szellő fúvásától, fájdalomtól, vétektől, legalább azt akarja, hogy Isten fogadja el tőle már előre a vétek engesztelő áldozatát is, hogy ezt a kicsit, a tehetelent, az ő gyermekét soha semmi baj ne érje, s így vállalja magára érte előre is mindazt, ami nehezebb az élet róhat reája. A szent szeretet első felvillanása ez az áldozat és az elfogadása azt jelenti: Isten tudja, hogy ezek ketten ők és hogy az igazi anyaság csak új formát nyert a megszüléssel és azután is minden cselekedete édesanyáknak egy áldozat, egy imádság Istenhez értünk.

Sábát Sálom:
Dr. BERG JÓZSEF

SEX-APPEAL

Megyek az utcán, pontosabban a Pevzner utcán, és alig néhány lépéssel a HOH épülete előtt — bocsánat a banális kifejezésért — földbegyökerezik a lábam. Ez nem igaz!

Vizió, délibáb, fata morgana a város kelles közepén?

Velem szemben vadonatúj zöld Simca gurul az úttesten, a volánnál tündérszép tünemény, hűsítő itala a szemnek, elegáns ensemble, patyolat-fehér kesztyű, egy valódi csinibaba... A Simca lépésben hajt, és a lány (pecsenye pirosra pirította karját a közlekedési nasugár), mosolyog és engem fixíroz.

Szomorú vallomás, jóval túl vagyok már a hatvanon és az utcai kalandokon.

A Simca megáll, lassan, óvatossan tolat hátrafelé.

En is megállok, kihúszom magam.

Ki lehet ez? Autós mucuska, délelőtt, Haifán? Riportanvag? Lehet vagy huszonöt éves. Na, és ha harminc? Lehetséges, hogy ismer és én ne ismerném? Tiszta szexilis vagvok?

A Simca finom manőverrel farol és előírásosan besimul két rozoga tragacs közé a járda mentén. Az anyagka arca csupa derű, gondosan lesimítja a szoknyáját, cipőt is vált (milyen nett!), eloltja a motort. Diszkrét parfüm — óh, még csak ez hiányzott! — s az ápolott női illata elkeveredik a benzinszaggal.

Elérkezett a cselekvés pillanata. Jó, jó, elmúltam hatvan, de azért egészen trottil még nem vagvok.

Középeurópai előzékenységgel kinyitom a kiskocsit ajtaját, a kicsike kilép, formás lábak, és sejtelmes tájak villanak fel egy pillanatra térdem felül, jóval a miniszoknya határszegélyén. Azt hiszem, magas a vérnyomásom.

Tartom a kiskocsit ajtaját, mint valami emigráns orosz gardafisz, nárizsi „chasseur” az esőben, de itt nincs csapadék, csak tűz, kivil-belül, ki tudja, talán a szalma kalamor is megemelem, s hallom távolról, mintha nem én volnék, hogy hűlyeséget hebegek!

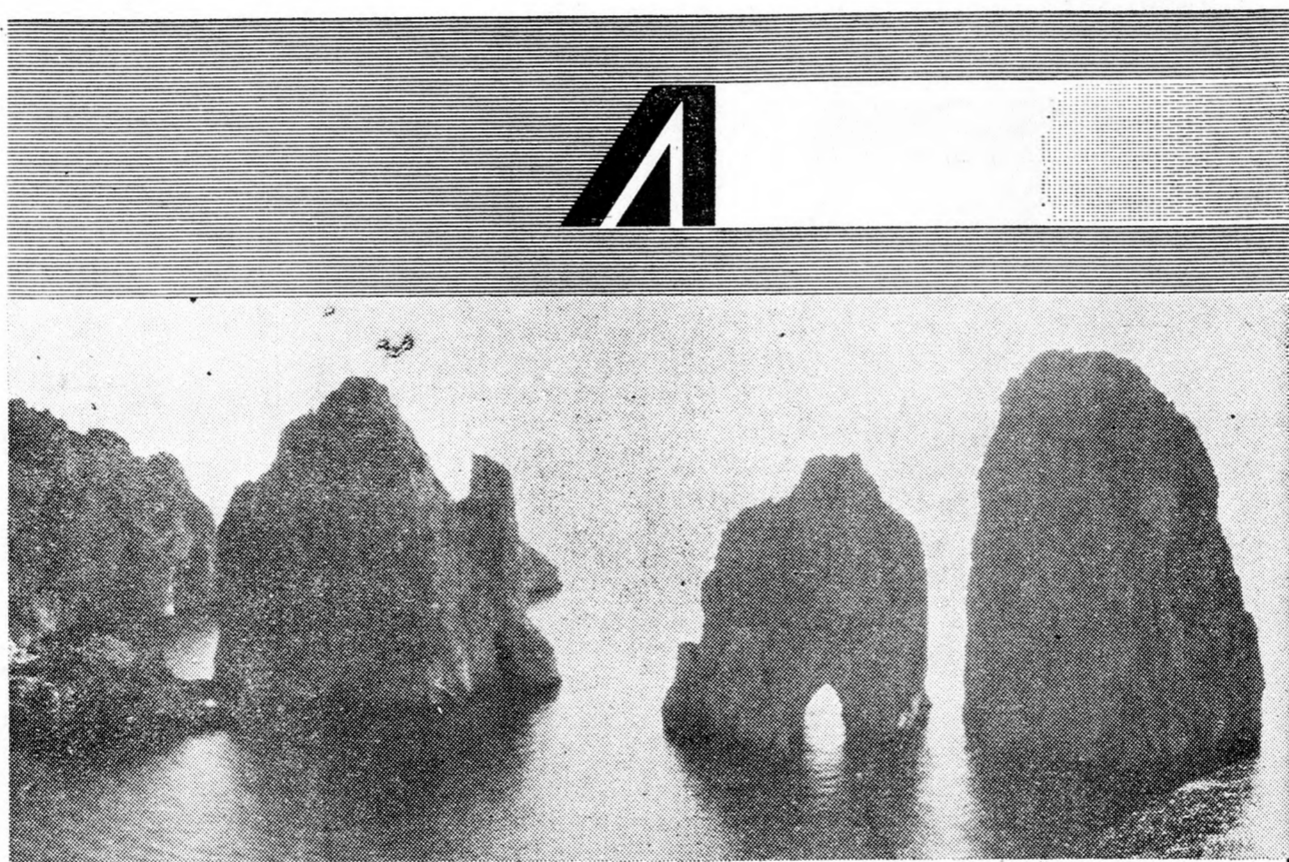
— Évek óta várok erre a pillanatra...

A kicsike fetőtől-talpig végigmér, vállat von?

— Bömem? — trillázza. — Én csak egy félórája. Nincs egy talpalatnyi parkolóhely ezen az átkozott környéken.

Kulcsazárja a Simcát, a gyakorlott vezető gondosságával méregetti a „kibujó” lehetőségeket, faképnél hagy, elliben, mint egy barázdabillegető, túsarkú cipője már ott kopog a Pevzner árnyékos oldalán. Parfüm-illata és a délibáb eloszlik, mint a buorék.

Mással volt randevuja...
SZÉKELY ISTVÁN

EGY NYUGODT HÉT OLASZORSZÁGBAN:

CAPRI SORRENTO

A CSODÁLATOS SZIGET A FESTŐI VÁROS

Minden, amit kívánt magának erre a nyárra — most megvalósul az „Alitalia” új üdülési tervével 1981 április 1-től kezdődően. Közvetlen repülőjárat Rómába és alvász Nápolyban. Másnap — választása szerint — Capri vagy Sorrentóba. Egy teljes heti pihenés, meleg olasz vendéglátással, kirándulásokkal és határtalan élvezettel egybekötve.

CAPRI 577 \$-TŐL **SORRENTO 580 \$-TŐL**

Az árban bennefoglaltatik a Tel Aviv — Róma — Tel Aviv repülőút, szállítás a római repülőtérrel az üdülőhelyekre és vissza, elhelyezkedés választása szerinti szállodában, 8 éjszakára, napi két étkezés, é.t.a. és rengeteg élvezet.

Lehetséges a római tartózkodás meghosszabbítása — a vakáció előtt, vagy utána. Olaszországba — kivel, ha nem az „ALITALIAVAL”.

Megrendelés és további információ az „Alitalia” összes irodáiban: Tel Aviv, rech. Hájárkon 104, tel. 244141-6 Jeruzsálem, rech. Hillél 23, tel. 228653

AMELY OTTHONOS A FELLEGEKBE

AT HOME IN THE SKY

MEGRENDELÉS ÉS TOVÁBBI INFORMÁCIÓ DEL-OLASZORSZÁGI KIRÁNDULÁSOKRA A KOPEL TOURS ÖSSZES FIÓKJAINÁL. KÖZPONTI IRODA: TEL AVIV, RECH. FRISHMAN 14, TEL. 03-246121

AZ ALSZENTSÉG VESZEDELME

Jóbarátom, aki közismerten őszinte és igazmondó, panaszkol: — Először életemben voltam őszinte, akkor is rettenetesen ráfizettem, utólrát a hipokrizis átka. Tudod, hogy évek óta készülődünk Braziliába, s az idén végre elhárult minden akadály. Meg is írtuk Rio de Janeiroban élő nagyon kedves barátunknak, hogy hétfő reggel hét órakor száll le a gépünk az ottani repülőtérre. S itt kísértett meg bennünket az alszenteskedés ördöge. Nagyon vágytunk természetesen arra, hogy azon a vadidegen helyen baráti fogadtatásban részesüljünk, sőt, hogy egészen őszinte legyek, szinte bizonyosra vettük, hogy a házaspár ki is jön elbűnk. De kiszámítottuk, hogy mert a repülőtér nagyon messzire esik a városközponttól, ahol barátaink laknak, szegényeknek hajnali 5-kor kell felkelniük, hogy minket fogadjanak, miért is — bevallom, alszentes módon — hozzáfűztük az érkezési órához, hogy aztán nehogy kijöjjenek elbűnk, van ott taxi elég!

— A levél elment, eltelt azóta egy pár hét is, és most kaptam az értesítést, hogy módosult a menetrend, a gépünk nem hétfő reggel hétkor, hanem nyolckor

APRÓSÁGOK

SZÓVICSEK JÁRVÁNYA

száll le. Most aztán meg kellene telefonálni vagy táviratozni, hogy egy órával később érkezzünk, nehogy szegények hajnalban is keljenek, egy óra hosszat vározzanak is. De hogyan? Sürgönyözzük azt, hogy „ne hétre ne gyertek ki a repülőtérre, hanem nyolcra”? Soha az életben nem alszenteskedek többé!

LEHETETT VOLNA?

Egy chamszines napon várok valakire a központi autóbusszállomáson és a korai chamszin tűző napja elől behúzódom egy órási üzlet vászonellenzője alá. Bent az öreg marokkói órási unatkozhatott, mert mihelyt engem megpillantott, kiált a boltajtóba egy kis csevelyre. Persze, az időjárásról kezdte: — Hiába, mondta, ez már nálunk így van.

— Vihetett volna bennünket Mose Rábenu Svájca is ehelyett — felelem neki mosolyogva. — A bácsi azonban komolyan veszi, úgy látszik, eddig ilyesmiről nem hallott. Közélszél hoztam és bizalommal faggat: — Tessék mondani, erre is lett volna akkor lehetőség?

Mire egy hallgató — hiába, javíthatatlan szóviccelők vagyunk — közbekiáltott:

— Törökölte!

TEMPORA MUTANTUR

Történelmi anekdotát olvasok, bár szerzője azt állítja róla, hogy történelmi tény:

Amikor Bécsben I. József csás-

szár uralkodott, erős nyomást gyakorolt rá az inkvizíció, hogy kötelezze a zsidókat sárga süveg viselésére.

A császár, nem bírván már elmentálni a pressziónak, utasította az igazságügyminisztert az erre vonatkozó rendelet megszüvegezésére.

Másnap az igazságügyminiszter jelentkezik is a rendelet-javaslattal, egyben az okmány mellé helyez három sárga, csúcsos süveget is, a császár bámuló pillantására válaszolva pedig ezt mondja: „Mindjárt el is készíttettem háromat belőlük: egyet a magam, egyet a főinkvizítor, egyet pedig Felséged számára”. (Az anekdóta közlője itt részletezi a szereplők zsidó beállításait, különös tekintettel a Habsburgokéra.)

Mennyire megváltoztak az idők azóta! A császár mostani utódja a Burghan nemcsak hogy undorral tolná félre a maga süvegét („Ugyan mi közöm nekem ehhez?”), hanem még rá is szólna az igazságügyminiszterre: „Azon kívül írja hozzá, gróf úr, hogy Izrael köteles visszavonulni az összes területekről, beleértve Kelet-Jeruzsálemet, és elismerni a palesztinai nép elidegeníthetetlen jogait!”

(gréda)

BÉKESSÉG A NÁZÁRETI OLAFJÁK ALATT

Vannak helység-nevek, amit elég kimondani és rögtön megszendül az emberi lélekben a visszhang zengése. Ilyen név Jeruzsálem, amelynek visszhangja a zsidó multat, és az izraeli jövőt sejteti. Vagy ilyen név Mekka, mely a mohamedánok százmillióiban vált ki mély vallásos érzelmeket; és végül, mondanom sem kell, hogy amikor kiejtem azt a szót, hogy Názáret, amely fent a csendes gálili dombok között húzódik meg, akkor a kereszténység prófétája, Jézus jut az ember eszébe.

Még elég messze a Húsvét ünnepe, de Názáretben már megpendült az élet, mind több a külföldi turista és a szűk utcákon alig tudnak megmozdulni a társasgépkocsik és magánautók.

Idegenvezetőnk halkan magyarázza, hogy ez még csak a kezdet, a kitavasodás fényével, melegevel együtt növekszik a világvándorok száma, a názáreti zarándoklás bekezdte a „keresztény-turizmus” útjait. Mert ilyen is van, „keresztény-turizmus” a Szent Helyek felé, amely a világ négy téra felől gyűjti össze azokat a hívőket, akik szentül-szembe akarják látni Jézus drámai életútjának állomásait. Már pedig ő volt, az Irás szerint, „a názáreti”. És ezt a multat az izraeli nép is tiszteltben tartja: — a keresztény Szent Helyek szabadon tárva-nyitva állnak a hívők előtt.

Nem messze tőlünk parkol egy korszerű minibusz, melyben épp egy ilyen zarándokcsoport érkezett néhány órával ezelőtt. A több, mint tíz európai országból származó férfiak és nők azt az úticélt tűzték ki maguk elé, hogy meglátogassák a nagy világvallások szent helyeit, Rómától kezdve, a tibeti Lhaszáig.

Persze, ebből a világműről útból nem marad ki sem Jeruzsálem, sem Mekka, sem a Szánáj-hegye, sem Betlehem, — mint ahogy most elérték Názáret kapuját. A városnéző program nem merev, mindegyik zarándok úgy osztja be idejét, ahogy akarja. A cél nem csak az, hogy meglátogassák az ismert szent helyeket, hanem hogy megismerkedjenek a város hangulatával, lakosainak gondolkodásmódjával, és ami még ennél is fontosabb, felfedezik a régmúlt legendák és események századokra kiterjedő hatását.

Názáret a mai, mostani, izraeli város természetesen más, semmiben sem hasonlít az ősi bibliai faluhoz, csak a neve a régi, no meg a szelid dombok zöldje és a felette feszülő ég világos kék színe.

Názáret erősen vegyes lakosságú helység; az ódonabb rész arabok lakják, — a „Szent Kinyilatkoztatás” — pompás temploma környékét papok és keresztény hívők néptelítik be, a felsőváros magaslatain emelkedő új negyed pedig a zsidók vették birtokukba.

Ha azt állítanám, hogy Názáretben immár a szent krisztusi harmonia uralkodik, akkor nem tükrözném híven az érzékeny realitást. A tény viszont az, hogy évtizedek óta nem történt itt semmiféle kirívó incidens, vagy számottevő összetűzés, és az idő múlásával, mind harmonikusabbá válik az együttélés és az együttműködés, melyet a történelmi helyzet alakított ki ilyen sokarcúvá. Egymás hitét, meggyőződését, szokásait sorát, nyelvét, öltözködési módját épp úgy tiszteltben tartják, mint azt a bibliai tény, hogy Názáret a kereszténységnek világszerte számoltartott szent helye.

Es kik, ha nem a zsidók értik meg leginkább a hagyomány tiszteltet kiváltó erejét?

... Mélyen, méltóságát teljesen kongnak a nagy bazilika érc-harangjai, délelőtti misére hívják a hívőket. És jönnek is, ömlik a nép a széttárt kapuk felé. Leginkább turisták, — könnyű felismerni őket öltözetükről, kíváncsian-kutató tekintetükről és arról az áhítatos csendről, amely körülöleli csoportjaikat. Szólnak, kongnak, búgnak a harangok Názáret dombján.

A bejáratnál persze senki sem kérdezi azt, hogy ki milyen vallású, katolikus-e vagy anglikán, kálvinista-e vagy unitárius, zsidó-e vagy buddhista. Mint, ahogy azt sem kérdezik, hogy ki honnan jött és miért van itt, hiszen Názáret, az igazi, az el nem ferdtett, épp ezt, az emberi testvériséget van hivatva jelképezni.

Mellettem ballagnak csendesen, megilletődve a világvallások szent helyeit bejáró zarándokcsoport tagjai, és úgy érzik, hogy nem jöttek hiába. Meglelték itt a „názáretit”, mert a mise békés, fennkölt hangulata, a legendákba burkolt emberi álmok valóra váltását sejteti.

Béke van a názáreti olajfák alatt...

DÁNOS MIKLÓS

IZRÁEL SIKER-SZTORIJA AZ ANGOL PIACON

Izrael és Britannia viszonyának valóságos története a kereskedő, nem a diplomataké. Mert míg a politikai kapcsolatok valóságos mélypontot érték el, addig kereskedelmi téren egyre újabb rekordok követik egymást. Amióta Izrael fennáll, Angliával folytatott kereskedelmünk mérlege most elsősorban mutat többletet a mi javunkra. Lord Carrington angol külügyminiszter be akarja ugyan vonni a PFSZ-t a tárgyalásokba, de közben az izraeli-angol kereskedelmi kapcsolatok virágoznak és az Angliából várható befektetéseknek is egyre nagyobb a kilátása.

A siker-sztori döntő mutatószáma az, hogy 1980-ban Izrael angol kivitele 236,6 millió fontsterlingre rögött, ami 79-hez képest 14 százalékos emelkedés. Közben az Izraelbe irányuló angol kivitel 4 százalékkal csökkent, 231,1 millió fontsterlingre esett, tehát 5,5 millió fontsterlinget (vagy 110 millió seket) tesz ki a többletünk.

Egy másik adat szerint a Britannia — Izrael kereskedelmi kamrában ma már 3500 cég és magánszemély működik. Vezetője, David Shramer nem akarja, mint minden cégény, a maga lovát dícsérni, de állítja, hogy ez a világ legaktívabb ilyen kamarája. Annyi bizonyos, hogy igen sokat tett a kölcsönös kereskedelem érdekében. Harminc éve működik, kezdetben a tagok többsége zsidó származású volt, de ma sokszáz olyan tagja is van, akik azelőtt soha Izrael nevével nem hallották, de érdeklő őket a velünk folytatható kereskedelem.

Persze, ma is sok a zsidó tag, mint például a Marks and Spencer, amelynek gazdája, Lord Sief a kamara elnöke is, vagy Lord Weidenfeld, a nagy könyvkiadó tulajdonosa, aki a könyvkiadó bizottság vezetője. De számos nemzsidó cég is részt vesz a vezetésben, egyáltalán nem érzelmi alapon, hanem nyílt kereskedelmi célokkal, s ez nagyon egészséges jelenség.

Vannak ezenkívül nagy zsidó üzletemberek is, mint például Lord Arnold Weinstock, a világ egyik legnagyobb elektronikai vállalatának az elnöke, aki sajátos módon teljesen távol tartja magát a velünk kötendő üz-

letektől. Ez fájdalmas tény, de szerencsére Izrael önelkülde is igen szép sikereket ér el Angliában. A taglétszám hétszeres emelkedése alig három év alatt annak köszönhető, hogy az Északi-tengeren talált kőolaj beviteléhez az angol kereskedők befektetési módokat keresnek, és Izraelben kitűnő lehetőségeket látna, amit londoni kereskedelmi atásnak felvilágosításai csak fokoznak.

Jelenleg az angol befektetők 29 izraeli beruházási tervet tanulmányoznak. A Tom Martin-üzem például három üzemet készítt a mi KUR konzernünkkel együtt létrehozni alumínium-hulladék feldolgozására. Kirját Bialikban egy fémüzemet tervez, a Subaru céggel karöltve pedig

egy autóalkatrész üzemet. A Riford cég megvásárolta a Weizmann-intézetétől az ennek tudásait által feltalált, natha ellen használatos készülőék terjesztési jogát. David Lewis, az a brit szállodatulajdonos, akinek spanyolországi hoteljeiben 5000 szoba van, hotel-készülék építési Ejláton, Cyrill Stein, a nagy utazási és fogadási iroda tulajdonosa ugyancsak Ejláton épít üdülőtelepet. Barnard Shine pedig szintén egy új éjláti szálló építésébe fogott.

Sok angol zsidó vásárol manapság lakást és házat Izraelben, egyesek szerint ezerszázra, öt nagyvállalat foglalkozik ezek közzvetítésével: a sok vevő állítólag az ottani antiszemita jelenségekre reagál így. Lewy, a José és a természetet, minden reggel újból beléseretek a világba”. S ez bizonyára így igaz, másként meg sem értenék, hogy egy nő az ő korában egész munkanapját lóháton tölti.

1934-ben alijjázott, előbb a Kármel-hegyen dolgozott, ott szeretett bele az izraeli tájba és a jóságba. Pályafutását a tehénistállóban kezdte, de attól fogva, hogy 1949-ben Gázitba került — juhász, vagyis juhászónő. A rábízott nyáj ma már ezer főnyí. A kibucban nem osztogatnak rangokat, de mint ő meséli, 26 éven át gyalog vagy számárháton járt a nyáj élén, s igazi juhászi rangját csak vagy négy évvel ezelőtt kapta meg, amikor végre lóra ülhetett. Szeretett kancáját Gálilának hívják, s amióta Chávát a nyergébe ült, azóta ló és lovasa közismertek a tájon, mert hisz Chávát lóva hátán látogatja gyermekeit és unokáit is. Aki úgy szereti a szép gálili tájat, mint ő, az a ló hátáról legalább töb- bet is lát belőle.

Városi ember elképzelésben a juhászkodás idilli foglalkozás, Izraelben azonban, mint mezőgazdaságunk többi ágában, a juhászténységbe is üdvösen beleszól-

Lewy cég vezetője, 15 dunányi telket vett a jeruzsálemi Talpiotban és ezen gyárépületeket emel. Kifogásolja a rendkívül magas izraeli, főként jeruzsálemi lakásárakat: szerinte egy ilyen lakás árából Kaliforniában vagy Floridában egész házat lehet venni.

Előnyben részesítik ezenkívül az angliai zsidók az izraeli bankokat is: mindhárom nagybankunk, amelynek ott fiókjai vannak, szép forgalmat bonyolít le, s rövidesen fiókot nyit két másik nagybankunk is. Mindez azt is megkönnyíti, hogy az izraeli vállalatok a londoni piactól elő-nvös kölcsönöket kaphassanak. Egyik nagybankunk osztályveze-tője szerint, eddig minden ilyen próbálkozás sikerrel járt és sokat ígér a jövőre nézve is.

CHÁVÁ ROGÉA: A PÁSZTORNÓ KAPTA MEG A MUNKA 5741 ÉVI NAGYDIJÁT

Véletlenek vannak, de a legtöbbjét érdemes megkaparni, mert többnyire megbújik mögöttük valami nem-véletlen. Nem véletlen például az, hogy Chávát Rogéa asszony, Gázit kibuc pásztor-nője, aki a juhtenyésztés terén szerzett érdemeiért most kapta meg Izrael idei Munka Nagydíját, egy olyan német-zsidó család sarja, amely egy Berlin melletti faluban több nemzedéken keresztül földműveléssel foglalkozott.

Az Alsó-Gálilban emelkedik a Jiszászhár magaslata, azon fekszik Gázit kibuc, és a Chávát há-zát könnyű meglelni benne: a helybeliek csak annyit mondanak, hogy egyenesen előre, és amelyik ház körül egy csomó maeska siindörög...

Chávát az ötvenes éveket tapos-sa, öt gyermeke és négy unokája van. Mosolygós arcát kicserezte a pásztorokodásban töltött három évtized tűző napja és szívós szele, de foglalkozására vall a beszédmodora is: lassan, megfontoltan beszél, hosszú szü-neteket iktatva közbe, a pásztor-ember tempós beszédje ez. Élete és gondolkodása vezérfonalát ha-mar elárulja: „Imádom az életet,

és a természetet, minden reggel újból beléseretek a világba”. S ez bizonyára így igaz, másként meg sem értenék, hogy egy nő az ő korában egész munkanapját lóháton tölti.

és a tudósok, jelen esetben a Növe Jádár kutatóintézet, a Vol-káni és minisztérium állattenyésztő osztályának a tudósai.

A juhtenyésztésnek sok a csínja-binja, kivált ha azt akarják a juhászok elérni, amit Izrael el is ért, hogy a juhok tejhözama világrekord legyen. Tudni kell, meddig szabad hajtani a jóságot, milyen ütemben, mikor kell etetni és pihentetni: az elposcskolt energia a tejhözam rovására megy.

Az izraeli juhnyájának a zöme az új „Ászáf” fajtaéhoz tartozik, ami keresztetése egy hazai fajtának a német keleti friz faj-tával. Igen ám, de a kelet-friz kost többnyire nehéz összehá-sítani a hazai jérkével, s itt jön a kutatók szerepe, akik a mesterséges megtermékenyítés alkal-mazási módját kidolgozták és juhtenyésztőinket ellátták azok-kal a hormonális készítmények-kel, amelyek révén a jóság sok-kal sűrűbben ellik, majd minden második ikrét, még a szop-tató-készüléket is ők konstruált-ták nyájaink számára, aminek rév-én igen sok tej takarítható meg.

Ma már az izraeli keresztetző-

dés kezd egyre becsesebb export-cikké válni: Olaszország és Spa-nyolország már jödeje vásárol-ja tőlünk.

Tudomány ide vagy oda, azért az idill sem veszett még ki a ju-hász életéből: Chávát oly szre-tettel beszél Gálila lováról és Ka-rolináról, az okos vezérürüről, mint jóbarátról és munkatársról. Amikor megkérdik Chávát, nem nehé-e egymagában tölteni a hosszú munkanapokat, nevetve feleli, két hűséges társára mut-atva: „Már hogy is lennék én egyedül?” S egyetlen vágya van csak: még sok-sok évig a Gáli-lát hátán járni ezt a szép, üde vidéket.

UJ KELET
FÜGGETLEN NAPILAP
7770 Tel-Aviv, Hárákevet 52
Tel. 330011

Főszerkesztő:
S. HIMMELFARB

A szerkesztőség nem felel a hirdetések tartalmáért. — Kéziratokat nem örzünk meg és nem adunk vissza.

Néhány megjegyzés Braham professzor válaszára

Vágó professzor, az Uj Kelet január 9-i számában méltatta Braham professzor két kötetes műveinek megjelenését, amely a szerző két évtizedes gyűjtő- és kutató munkájának eredményeit tartalmazza a magyarországi vészorszakkal kapcsolatban. A megjegyző értékelés indított arra, hogy a szerző — ugyancsak Vágó professzor cikkében ismertetett következtetései és megítélései nek hibáira, tévedéseire, igazságtalanságaira rámutassak, a történelmi hüség kedvéért. Jelezzem, hogy ezek a hibák, az évtizedek és az ezerkilométeres távolságok érthető következményei. És az is természetes, hogy a történelmi adatok szorgalmas összegyűjtésének és feldolgozásának feltétlen értékét nem csökkentik az azokról levont következtetések hibái és igazságtalanságai.

Braham professzornak, az Uj Kelet március 27-i számában megjelent válasza azt bizonyítja, hogy nemcsak évtizedek, hanem néhány év távlatából is teljesen tévesek és alaptalanok következtetései.

Inkriminált cikkemben, egyetlen szót személyemmel kapcsolatban nem írtam. Braham professzor válasza többszörösen megteszi ezt. Kénytelen vagyok tehát reagálni, hogy hallgatásom ne tűnjék igazolásnak.

Mindenek előtt megnyugtatom Professzor urat, hogy soha nem éreztem és nem érzek „büntudatot”, mint „történelmünk ama tragikus korszakának egyik kortársát” és „szenvédélytől fűtött érveim” soha nem célozták és nem célozzák „lelkismeretem könnyítését”.

És ha Braham professzor ilyen lelki nyugtalanságoknak tulajdonítja korrigáló bírálatomat, akkor ezuttal is az igazságtól egészen messzeső helytelenséggel következtet. Nálam ugyanis azért nem léteznek ezek a nekem tulajdonított „büntudat”, zavarok, mert én nem Hitler, vagy más a sonló tényező miatt, „fedeztem fel” a cionizmust, amennyiben cionista családban születtem, nevelkedtem és mindig a cionizmusban láttam a zsidó nép életének egyetlen egészséges formáját. Ennek megfelelően, soha nem azonosítottam magam az asszimilációval. Mindig harcoltam ellene — minden kommunista, vagy más jellegű átmeneti elhajlás nélkül. — És nemcsak a vészorszakkal, hanem a második világháború után, a sztálini kommunista uralom idején, mint „lelki vezető” a Dohány templomban, valamint zsidó és nem-zsidó újságok hasábjain. 1950 augusztusában bekövetkezett sziliján napjait, amikor ugyanis — tudvalevőleg sem Magyarországon, sem a vasfüggöny mögötti többi országban már régen nyom sem volt cionista szervezeteknek, vagy nyílt cionista megnyilatkozásoknak.

Az is meg akarom jegyezni, hogy a „szenvédélytől fűtött szubjektív” — de személyesen és helyszínen átértékelések alapján levont következtetések sokkal hívebben tükrözik vissza az igazságot, mint a New-Yorkban összerabrikált „objektív” tévedések és igazságtalanságok.

Braham professzor nagy bátorsággal azt mondja, hogy ha igazam van, „akkor egyetlen tudós, vagy történész kortársa sem tárgyalhatná komolyan a mult eseményeit... A számtalan tudományos mű, amely a római birodalommal és a zsidó népet érintő számos eseménnyel foglalkoznak, értéktelenek lennének.”

Ez a következtetés is téves, mert mint Braham professzor esetében is bizonyítja, mindenki azt írhat, amit akar, a türelmes papíron. Csak hogy a fentidézett korok történettudósainak helytelen következtetései már senki közvetlen kortárs-szemtanu nem mu-

tathat rá. Viszont Braham professzornak pechje van, mert élnek még az események közvetlen tanúi.

Különböző is, vajon olvasott Braham professzor a „számtalan történelmi tudományos mű” között kettőt, amely teljesen azonosan tárgyalja és ítéli meg ugyanazt a kort?

Teljes elismerésem és tiszteletem, hogy Braham professzor 15 sulyos hónapot töltött munkaszolgálatban a Kárpátok, Dolyna, stb. stb. vidékén, miatt én a „megszállás előtti korszak viszonylag nyugodt körülményei között, majd a Vadász utcai svájci ház viszonylagos biztonságában életem. Ennek a kétségtelen ténynek jogos megállapítása kapcsán így érvel a Professzor Ur: „...milyen alapon igényli dr. H. F., hogy tapasztalatai, előbb a megszállás előtti korszak viszonylagos nyugodt körülményei között, majd a svájci védett ház viszonylagos biztonságában jobb és tárgyilagosabb tanúvá tessék az általam leírt és elemzett eseményeknek, mint engem, aki 15 hónapot töltöttem munkaszolgálatban — előbb a Kárpátok, majd Dolyna - Wygoda - Solotvina - Staniszlów környékén.”

Milyen kicsavart logika!

Tudniillik, én nem merészeltem megengedni magamnak, hogy vitatkozzam, vagy kétségbe vonjam a „viszonylagosan biztonságos Sip utcai és Vadász utcai”, majd izraeli távlatból, Braham professzornak a fent jelzett munkatáborokban 15 hónap alatt szerzett személyes, közvetlen értesítéseit, tapasztalatait.

Ezzel szemben Braham professzor minden gatlás nélkül vitatkozik és kétségbe vonja a kárpáti, a dolynai, stb. stb., majd new-yorki távlatból azt, amit én, ugyanazon 15 hónap alatt közvetlenül, személyesen láttam, hallottam, tapasztaltam, átéltem a Zsidó Tanács Sip utcai központjában, a Vadász utcai svájci házban és környékén, valamint a „védtett házakban”, ahová esténként kivittük a délelőtti a nyilasok által elkobzott, vagy széttepett „Schutzpassok” pótlását.

Legyen szabad azt is megjegyezni, hogy Braham professzor nem saját elhatározásból ment a kárpáti, a dolynai, stb. munkatáborokba, hanem erőszakkal odahurcolták. Ezzel szemben én önszántamból maradtam a Sip utcai és Vadász utcai „viszonylagos biztonságban”, miután közönnel elhárítottam Kasztner Rezső barátai felajánlását, hogy beszáss a bergen-belseni csoportba, miközben figyelmeztetett, hogy a magyarországi zsidóságot a náci-cik el fogják pusztítani.

(A frankfurti Krumej-Hunscheperben, tanuvallomásomban elmondtam Kasztner Rezsőnek ezt a közlést, amelyet a vádhatóságok, mint fontos adatot használtak fel a bizonyításban.) És néhány nappal Dr. Kasztner barátai felajánlása után, egyik cháluc moz-

galm vezetői akartak Jugoszláviába szöktetni, amit szintén közönnel elhárítottam.

Előző cikkemben egyetlen szóval nem írtam, hogy valamilyen tettem volna a Sip utcában, vagy a Vadász utcában. Ellenben felsoroltam azokat, akik a különböző mentési munkálatokat kezdeményezték és irányították. Braham professzor az „igazi háborushősök” nyilatkozataira, írásaira, a Kasztner perben elhangzott tanuvallomásaikra hivatkozik és különös módon megfélemlítik arról, hogy ezeknek mindegyike egy bizonyos irányvonalat képviselt — mint előző cikkemben felsoroltam és mindegyik a legteljesebb jóhiszeműséggel meg volt győződve saját utjának kizárólagos helyességéről, és a többieket elhibáztattak, sőt nem ritkán károsnak minősítették. Magam részéről, kivülállóan és semlegesen megállapítottam és változtatlanul vallom, hogy mindegyik külön-külön hősiessé és önfeláldozással mentett, amint csak lehetséges volt a szörnyű, lehetetlen körülmények között. Beleértve a Zsidó Tanácsot is és az asszimilált zsidó vezetőket is, akikkel különben soha nem tudtam elvi leg egyetérteni. És ismételten hangsúlyozom, hogy a magyar zsidóság körében egyetlen áruló nem akadt azokban a borzalmas időkben.

Abban is tévedett Braham professzor, hogy „haragudtam”, mert könyvében „enyhén kétségbevonja az auschwitzi jegyzőkönyv németről olaszra történt lefordításának ésszerűségét. Csak a válaszlelkéből értesültem erről a véleményéről és kijelentem, most sem haragszom, hanem együtt ábrándozom vele, hogy milyen forradalmi változást idézett volna elő XII. Pius pápa magatartásában, ha az auschwitzi jegyzőkönyvet nem olasz fordításban kapja, hanem néhány héttel előbb, eredeti németben, miután jól tudott németül, amiről szegyszemre nem volt tudomásom, annak ellenére, hogy Rómában éltem”.

Kicsit furcsának találom, hogy Braham Professzor Ur, engem akar kitanítani New Yorkból, hogyan kellett volna viselkednem 35 évvel ezelőtt a vészorszakkban, amikor azt írja, hogy miért vártam 1944-ben júliusig a „körlevél” megszerzésével, figyelmeztetve a pusztulás katasztrófájára és miért nem már áprilisban? Megnyugtatólag közlöm, hogy még diákkoromban, 1931-ben jelent meg első cikkem a cionista „Zsidó Szemlében”. És attól kezdve megszakítás nélkül a „Mult és Jövőben” és rendszeresen írtam a gáluti életet fenyegető katasztrófáról. Ha Braham professzor a „vészorszakkal előtti korszak viszonylagos nyugodt körülményei között” olvasott volna cionista sajtót, akkor tudná, hogy már 1944 április előtt, az auschwitzi jegyzőkönyv megérkezése előtt, milyen sokan figyelmeztették a magyar zsidóságot a közeledő katasztrófára. És ha ez is késő volt már a figyelmeztetésre, akkor... Ha Braham professzor valaha kezébe vette volna Herzl írásait, akkor tudná, hogy Herzl Tivadar, már a mult század végén, amikor még sokat lehetett volna tenni, figyelmeztetett, hogy „katasztrófa közeledik az európai zsidóságra és a magyar zsidóságot tragédiája lesz a legsúlyosabb.” Na, és mit használt? Maga a Nagy Itélkező, Braham professzor is, nyolc évtizeddel a Herzli figyelmeztetés után is, változtatlanul ragaszkodik a gáluti élethez éppen úgy, mint a magyar zsidóságot általa sulyosan elítélt vezetői, a vészorszakkal.

Braham professzor azt is sulyosan bünként rótta fel a magyar zsidóság vezetőinek, hogy 1944 áprilisában miért nem hozták a tömegek tudomására az akkor megérkezett auschwitzi jegyzőkönyvek tartalmát, mert akkor... Megkérdem, milyen pozitív, segítő változást idézett volna ilyenmi elő? Vajon Braham professzor arra gondol, hogy a munkatáborokban pusztuló, fegyverviselésre alkalmas férfiak nélkül otthon levő betegek, öregek, asszonyok, gyerekek fellázadtak, ellenálltak volna?

Vagy elmenekültek volna, mielőtt az összes „demokrata” országok határai el voltak zárva? Vagy talán valamilyen más tükö megváltás lehetőségét őrzik tarsolyában?

Ezekre a kérdésekre most cikkemben sem adott választ, hanem másról beszélt.

Azt írtam és ismétlem, hogy hagyjunk fel ezekkel a fölünyeskedő itélkezésekkel és vegyük tudomásul, hogy a gálutban élő zsidók nem akarnak rossz jóslatokat hallani, és ha Herzl Tivadar katasztrófa közeledésére figyel-

meztet és Eichmann azt mondja, hogy „azért mert valaki zsidó, nem lesz senkinek büntődása”, akkor a gáluti zsidó nem Herzinek hisz, hanem Eichmannnak.

És ha már minden áron itélkezni akarunk, akkor kétségtelen, hogy Braham professzor és a többi gálutban élő történészek, írástudók, „lelki vezetők és egyéb zsidó közéleti személyek a jelenben sokkal sulyosabb elítélés alá esnek, mint a vészorszakkal előtti magyar zsidó vezetők, mert ezek a kortársaink már a vészorszakkal tragikus tapasztalatai birtokában is az egész világon veszedelmesen fokozódó antiszemita gyűlölet és agresszió ellenére változtatlanul ragaszkodnak a gáluthoz.

Dr. HERSKOVITS FABIAN

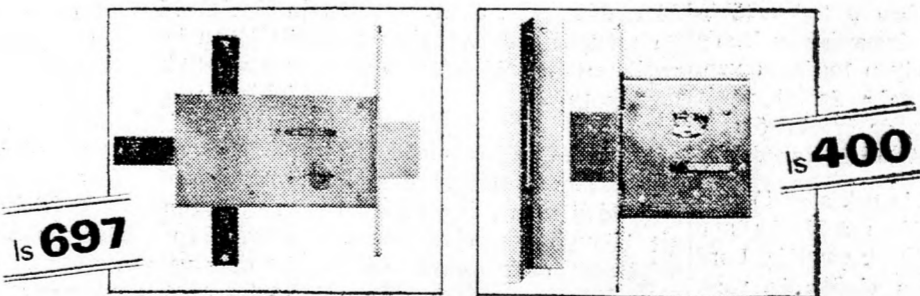
MOST MÁR ÖN IS NYUGODTAN ALUDHAT

A „MIVCÁR” HÁZÁHOZ JÖN

A Mivcár, a forradalmi páncélszekrény-zár végre csendes, biztonságos életet jelent. Ne aggódjék, a Mivcár rendkívüli akciója lehetővé teszi Önnek is, hogy kinasználja az egyszerű alkalmat s biztosítsa önmagát és vagyonát kizárólagos áron, csak 400 sekeletől! Legyen nyugodt! A Mivcár technikai eljónnek lakására és felszerelésre a páncélszekrény-zárát, felár nélkül. Az akció keretében megvásárolhatja a négy oldalon záradó lakatot is, amely a lakása ajtaját biztosítja betörés ellen a nagy acél-lakat által. Van, aki gondoskodik, a Mivcár-ban gondolnak Önre, miután már megvásárolta a lakatot. A Mivcár módszere biztosítja a megbízható szolgáltatást és garanciát 5 évre. Csak a Mivcár szolgáltatása biztosít Önnek nyugodt életet.

* Akció ár: 400 sekelet.

MIVZAR
SECURITY SYSTEM LTD.

A központi körzet: Tel-Aviv, Achád Háam 56, tel. 280924, 290260.
Jeruzsálemi körzet: rch. Jechezkel 8, tel. 02-285055.
Haifai körzet: Zohár Or, tel. 04-932137.

Ortam image promotion

LEMARADÓ SLIÁCHOK

Irta: RÖSSEL MORDECHAJ

Eddig csak lemaradó olékról, bevándorlókról hallottunk, most olyan „lemaradókról” értesülünk, akiket a Szochnut azért küldtél külföldre, hogy erősítsék az alijja-motivációt. Ezek a sliáchok, magyarul kiküldöttek, jó cionista nevelést kapott emberek, akik év tizedek óta élnek az országban, akik meggyőző erővel rendelkeznek és egyéniségükből árad a zsidó nép és ország szeretete. Legalábbis ilyennek kell lennie annak, aki ilyen kiküldetésbe megy.

Igaz, voltak idők, amikor a „slichut” inkább pártaktivisták megjutalmazását szolgálta, és csak másodsorban az alijja ügyét. Senki sem kutatta, mennyit lendített a sliách az alijja ügyén, nem is igen várták el tőle az odaadó munkát. Ez azokban az időkben volt, amikor komoly alijja-hullámok voltak és az olék sliáchok nélkül is, olykor azok ellenére, jöttek, mert jönni akartak.

Azóta nagyot fordult a világ. Zsidók nem döngetik a Zsidó Állam kapuit, a hazatérés fogalma sokat veszített fényéből, és az egykori forró cionista hitből sokszor üres, elfokott jelszavak maradtak. Szavakkal, beszédekkel pedig aligha lehet meggyőzni a zsidókat arról, hogy itt, lithon van a helyük.

Ha Izrael legjobb erkölcsi és szellemi kiválóságai sliáchokká válnának, akkor is csak keveset változtathatnának ezen az állapoton. De a legtöbb sliách nem ilyen fajsúlyu emberekből kerül ki. Sokszor tisztviselőket küldenek ki, vagy olyanokat, akiket tízedekek rutinja már érzékeltetné tett a zsidó nép sorskérdéseiről. Olyanok is akadnak

szép számmal, akik annyi éve vannak már külföldön, hogy nehéz eldönteni, izráeliek-e ők, vagy pedig oda tartoznak, ahol már annyi éve „Izráel-centrizmust” prédikálnak?

Valamikor, meggyőződéses cionisták úgy beszéltek a gálutról, mint „der finszterer gulesz”, „a sötét száműzetés”. Nos, napjainkban sok jó cionista, sok izráeli polgár — közöttük sliáchok is — jól érzi magát napjaink „sötét száműzetésében”. Egyre nő azoknak a sliáchoknak a száma, akik hazajövetelük esedékessé válása idején bejelentik, hogy ott maradnak, lemaradnak. Néhány év múltán küldünk majd újabb sliáchokat, hogy meggyőzzék őket az alijzás fontosságáról. És ígérünk majd nekik jó feltételeket, lakást, állást, adómentes séget és meggyőzést, csak jöjjenek. Ilyenekké váltunk, ily mélyre süllyedtünk.

A Szochnut vezetőségét nagyon aggasztja ez az új jelenség. Van, aki ajánlotta, hogy csak anyagilag megalapozott emberek szolgálatát vegyék igénybe. Milyen naivitás. Aki gazdag, még gazdagabb akar lenni. Aki éveket tölt külföldön és nemzeti tudata nem elég erős ahhoz, hogy ellenálljon társadalmi vagy anyagi csábításoknak, az ott marad, akár gazdag, akár kevésbé gazdag.

Mi a teendő? Meg kell szüntetni a „slichut”-ot, mint foglalkozást. Csak a legkivételesebb esetekben kell sliáchokat küldeni. Izráel állama nem szorul reklámra, tudnak róla. Aki jönni akar, sliáchok nél-

kül is megtalálja a jövés módját, akit pedig nem vonz az ország, annak a sliáchok sem használnak. Jó bornak nem kell céger, a rossznak pedig nem használnak.

Senki sem közölt hivatalos számokat arról, hány sliáchot foglalkoztat a Szochnut. Azt hiszem, sokat. Ebben a hónapban mintegy 800 olé érkezett. Tizenöt év óta a legkisebb szám. Talán nem tévedek, ha megállapítom: a sliáchok száma ennél nagyobb. Miért van hát szükség rájuk?

A „sliách” jelzővel megjelöltek kívül alig van politikusunk, tudósunk, főtisztviselőnk, aki — közközlésen — ne utazna többször egy évben külföldre. Persze, találnak az utazásokra elfogadható indokolást. De kevés kivételtől eltekintve, az utazási mánia 80 százalékát le lehetne építeni.

Eszembe jut egy anekdota a zsidó és a kínai vonatbeli találkozásáról.

— Hová valósi? — kérdezi a kínai.

— Izráeli.
— Izráel? — csodálkozik a copfos utas. — Merre van és hányan vannak?

— A Közel-Keleten és rövidesen négy milliónyian leszünk. És önök mennyien vannak?

— Vagy ezer milliónyian.

— Ezer millió? — csodálkozik el az izráeli. — És hogy van az, hogy nem látni magukat?

*

Igen, bennünket látnak, hallanak — sajnos — túl sokat. A jelenlegi állapotok mellett a sliáchok intézménye feleslegessé

vált. De felesleges és anakronisztikus maga a Szochnut létezése is. Milliárdos költségvetéssel dolgozik, tisztviselők ezreit foglalkoztatja, és lényegében nem más, mint állam az államban.

A Szochnutra, ügyosztályaira és küldöttségeire szükség volt, amíg nem létezett az állam. Ő volt az útban lévő zsidó állam. Ma mindez csupán arra jó, hogy felduzzassa a birokáciát, pazarolja a pénzt és nagyon sok produktív területen felhasználható embert kivonjon a konstruktív termelésből.

A megtakarítható milliárdokat használják fel arra, hogy feljavítsák életünk minőségét, hogy megoldjanak égetően sürgős társadalmi és nevelési problémákat.

SZŐNYEG-NAP INGYEN!

Ha 14 napon belül hasonló szőnyeget olcsóbb áron talál, visszavesszük a szőnyeget és pénzt visszaadjuk.

HA SZŐNYEGET VÁSÁROL A SZERENCSES NAPON, VISSZAKAPJA PÉNZÉT!

- Ha szőnyeget vásárol a Reuven szőnyeghálózatnál április 3 és április 30 között, akkor csatlakozik a „SZŐNYEG-NAP INGYEN” akcióhoz, amelyet a Reuven szőnyeghálózat rendez.
- Az akció befejeztével kisorsoljuk a Reuven szőnyeghálózat szerencse-napját.
- Már most meghívjuk Önt, hogy legyen jelen a végleges sorsoláson, amelyet 1981 május 3-án, vasárnap délután 16 órakor tartunk a el Aviv, rehov Háálíjjá 11 szám alatt. A sorsolást hites könyvszakértő és a hirdető jelenlétében tartjuk.
- A nyertesek névsorát közzé tesszük a lapokban. A Reuven szőnyeghálózat és a „Keser Bárel” hirdetőiroda dolgozóinak tilos a részvétel a sorsoláson. Az akció alapszabályai a hálózat minden üzletében megtalálhatók.
- Egy 26 cédulát tartalmazó zacskóból kihúznak egyet. Ha erre a cédulára az a nap lesz írva, amikor a szőnyeget vásárolta, visszakapja pénztét.

MIT GONDOL, MELYIK NAP LESZ AZ?

חגון פינוח תל-אביב חרות...

PLAZA HOTEL TEL-AVIV
VENDÉGÜL LÁTJA ...

A „BECSI KÁVEHAZAT”
a tel-avivi Plaza szálló előcsarnokában
Nosztalgia ébresztő zene
PAUL KOSLA a zongora mellett,
Tejszínhabos kávé és válogatott tészták, sütemények és torták. * Különlegesen kellemes légkör. * Ujságok és hetilapok állnak rendelkezésére. * Szívesen látjuk vendégeink sorában. * Minden szerdán délután 5—7 között.

Plaza Hotel, Tel Aviv,
Hájárkon 155, tel. 299555.

TAMNUN
BIZTONSÁGI BERENDEZÉSEK
PESZACHI AKCIÓ!!!

Dekoratív acélbevonat ajtóra + acél ajtófélfá + 4 irányú zár — akció ár csak 2000 sekel (2250 sekel helyett).

TAMNUN, CHOLON, SOKOLOV 17,
tel. 892740, 858296

«IDEÁL» B.M.,
NAPBOYLEREK
Alapítva: 1958
NAP- ÉS VILLANYBOYLEREK
KÉSZÍTÉSE ÉS EXPORTJA

Az-üzem: CHOLON, Ipari körzet, rehov Hábánáj 22,
Telefonok: 800464, 807324

NAHARIA: Weisz Gávril és Tsa, telefon 04-922936 —
NATANJA: „Miki”, 053-23097 — RÁMÁT-GÁN: „Sérutáj
Rosen”, 03-736314 — KIRJÁT-BIALIK: Szochnut Kohén
Menáse, 04-701731 — TEL-AVIV: „Sérutáj Bár”, telefon
03-280933 — JERUZSALEM: Micháel Mizráchi, 02-225695

Elfogadjuk az összes hitelkártyákat. Részletfizetési lehetőség a Reucredit módszerrel.

INGYEN PARKOLÁS
Tel-Avivban
a Perc és Csenov utcák sarkán

TEL-AVIV
Aliija 11
Nyitva: 9—19 óráig
Pénteken: 9—15-ig
Kedden: este 9-ig

NATANJA
Herzl 53
Nyitva: d.e. 9—13.30
d.u. 15.30—19.30
Kedden: 9—14-ig
Szerdán: 9—20-ig
Pénteken: 9—14-ig

RISON-LEGION
Herzl 4
Nyitva: d.s. 9—13.30
d.u. 15.30—19.30
Kedden: 9—20-ig
Pénteken: 9—14-ig

REUVEN SZŐNYEGHÁLÓZAT

Ujabb emlékeztető

Néhány héttel ezelőtt tartotta Jeruzsálemben közgyűlését a Zsidó Világkongresszus. Bronfmann, az újonnan megválasztott elnök, székfoglaló beszédében felkérte Izrael államát és népét, hogy a jövőben ne nevezék az Izraelen kívül lévő országokat „gálut”-nak. Ez zavarja azt az érzését, hogy ő otthon van tartózkodásának országában. És hogy ne rindassuk magunkat illuziókban, világosan tudomásunkra hozta: sem gyermekei, sem unokái nem fognak Izraelbe jönni.

Kétségtelen, hogy a demokratikus világszemlélet szerint minden ember elemi joga, hogy ott éljen és ott érezze magát otthon, ahol akarja. A baj csak az, hogy a kétezer éves gálut abszolút tapasztalata szerint sohasem a Bronfmann határozta meg, hogy ki a zsidó és ki van „otthon”, illetőleg ki a megtűrt, vagy meg nem tűrt vendég. Mindig kivétel nélkül az illető ország „gój” lakossága döntötte ezt el. És soha sem a Bronfmann papák és nagyapák döntik el, hogy gyerekeik, illetőleg unokáik mikor jönnek, pontosabban: menekülnek Izraelbe — ha egyáltalán marad még lehetőség menekülésre — hanem a fentidézett „gójok”, akik az illető ország feljött urai.

Es ez a tény — bármennyire

sajnálatos is bizonyos körök számára — nem jelentett soha és nem is jelent majd soha reális alapot ahhoz a látszólagos biztonsgérzethez, amelynek olyan lelkesülten próbált kifejezést adni a Zsidó Világkongresszus új elnöke, Izrael fővárosában.

De nem kevésbé baj, hogy a Zsidó Világkongresszus a zsidó nemzetközi vonalon fontos szerepet betöltő elnöke ilyen könnyelműen és felelőtlenül ítéli meg a gáluti sorsot. Mindössze 3-4 évtizeddel a hitleri vézskorszak után és az egész világon aggasztó mértékben terjedő és eldurvuló antiszemitizmus közepette.

A mi szöges ellentétben lévő meggyőződésünk persze, nem jelenti a gálut értékeinek negligálását. Csodálattal tölt el bennünket a zseniknek és alkotásainak sokasága, amelyei a zsidó nép, a gálut mostoha — legtöbbször — tragikus körülményei között is, gazdagítani tudta a saját kulturáját és az egyetemes emberi kultúrát. Miközben megrendítő hűséggel, hittel, reménykedéssel várta visszatérését Erec Jisráél földjére.

A gálutban alkotott értékek nagyrabecsülésének ékes bizonyítéka, hogy a Bét Hátfucot intézményei; a „szétszórás” erkölcsi és szellemi értékeinek ez a nagyszerű muzeuma, nem New

Yorkban, Londonban, Berlinben, vagy más metropoliszában a világnak épült fel, hanem itt, Izrael államában.

A Midrás mély, történetfilozófiai példázata valósult meg napjainkban: „Eljön az idő, amikor a gálutban épült templomok és tanházak Erec Jisráélbe térnek vissza, örök otthonukba.” És ezáltal nemcsak megszűnt, vagy elpusztult olasz hitközségek gyönyörű tóraszékereire gondolunk, amelyek „alijjázta” és Izrael számos templomait és közintézményét ékesítik. A zsidó templom ugyanis a hosszú gálut folyamán nemcsak az imák, az áhitat, a remények szentélye volt, hanem a Zsidó Tannak, a zsidó erkölcsi és szellemi életnek központja is.

Es mindezeknek művészien áttekinthető képét nyújtja látogatóinak a Bét Hátfucot pompás intézménye. A magunk részéről azonban sajnálattal állapítottuk meg, hogy a Bét Hátfucot gazdasági gyűjteményében, a magyar zsidóság szellemi, kulturális alkotásainak és alkotásainak nyoma sincs. Ebben a meglepő és érthetetlen hiányosságban nemcsak az intézet vezetőségét terheli felelősség. Mi is hibásak vagyunk.

A Magyar Zsidók Világzövetsége, valamint a Hitachdut Olaj Hungária országos vezetősége, az Új Kelettel karöltve meggyőzték a Bét Hátfucot igazgatóságát, hogy ezt a mulasztást sürgősen és hiánytalanul jóvá kell tenni. Az igazgatóság kötelezte magát arra, hogy teljes apparátusát a terv kivitelezésének rendelkezésére fogja bocsátani. Az adott lehetőségek szerint a terv; egy nagyszabású kiállítás rendezése, továbbá: egy dokumentáris film.

HOH * HAIFA

A helyi csoport kulturális szociális bizottsága 1981. április 7-én, kedden d.u. 5 órakor, a n. u. 2.

Dr. Weitzner Centerben, Pevz-VITA-DÉLUTANT

rendez „Eleget tett-e a cionista mozgalom ahhoz, hogy az arabokat megnyerje a cionizmus törekvéseinek?” címen Közreműködnek: Dr. Harel Jicchák, Rössel Mordecháj újságíró, Reich Géza mérnök.

Vitavezető: Dr. Hollaender Arthur Háziasszonyok: Hammer Mirjám, Boros B. Blanka, Gross Karola, Grünwald Dóra, Klein Irén, Sámuel Piroška, Schwartz Biri, Izrael Frida

Költséghozzájárulás fogyasztással: 7 sekel
A nagy érdeklődéssel várt vitadélutánra Haifa és környéke magyar jisivájának minden tagját szeretettel várjuk.

(dr. h. f.)

met készít, mely nem „requiem” lesz, hanem a magyar zsidóság nagy alkotóinak és alkotásainak történeti dokumentuma, majd; ezeknek a képeknek felhasználásával egy művészi, reprezentatív Albumot is kiad, amely nemcsak a Bét Hátfucotban lesz látható, hanem mindenki megvásárolhatja magánkönyvtárának gazdagítására.

Ezek után rajtunk a sor; — a magyar jisiv és világszerte élő magyar zsidóság szervezetein és minden egyes tagján, — ennek a történeti feladatnak megvalósítása. Erkölcsi kötelességünk, hogy — hasonlóan a zsidó nép többi törzseihez, amelyeknek értékei már a Bét Hátfucotban találhatók — rendelkezésére bocsássuk a birtokunkban lévő dokumentumokat, valamint, hogy előteremtjük a szükséges pénzügyi összeget.

Amikor március 10-én a Jeruzsálemi Bét Háám nagytermében, ünnepélyes keretek között deklarálták a Magyar Zsidók Világzövetsége központi székhelyként Izrael fővárosát, egyben megindult az ország minden helységében, ahol magyar zsidók laktak, a szervezés és a gyűjtés munkája. Gyakorlatilag ez azt jelenti, hogy mindenki, akinek birtokában a magyar zsidóság történetével kapcsolatos könyvek, dokumentumok, képek, stb. található, készítsen ezekről pontos részleteket tartalmazó listát és küldje el a HOH, Tel Aviv, Hájárkon 61 sz. alatti székházába. Az összegyűjtött listákat, tudományos szakbizottság fogja átvizsgálni és megállapítani, hogy mi szükséges és alkalmas a terv megvalósításához.

Az akció másik sikkja, a pénzalap összegyűjtése. A megvalósítás elindításához ötvenezer dollár szükséges. Ennek az összegnek a biztosítása nem lehet probléma, annak a magyar zsidóság, amely Magyarországon egymást tulcizálva önkéntes felajánlásokban, a gyönyörű zsidó tradícionális, kulturális, nevelési, szociális, egészségügyi intézmények hosszú sorát teremtette meg.

A gálut korszakának egyik tragikus fejezetével kapcsolatban beszél a Midrás, hogy a gyűlölet pusztító máglyáján: „A Tóra pergamentjei lángolva égtek és a betűk szálltak felfelé.” Ezeket a betűket — a magyar gálutban szinte teljesen elpusztított — magyar zsidóság nagy alkotásainak ezeket a pusztító tüzből felszállt, halhatatlan betűit akarjuk most összegyűjteni, hogy el ne kallódjanak a gálut sívatagaiban.

Es csakis lelkes szervező munkánk és lelkes áldozatkészségünk lendületétől és nagyságától függ, hogy mielőbb együtt ünnepelhesük a magyar zsidóság nagy alkotóinak és alkotásainak bevonulását a Bét Hátfucotba.

A 90 éves Weinberger házaspár

Már régen túl vannak az aranylakodalmon. Már a hősi korszak túlélték. A heberi ugyanis „gil hágvurának” nevezi a 80-ik életévét, már a 80 év elérése is hősiességnek számít. A Weinberger házaspár a 90. évét is már több mint hősiességgel élte meg; teljes szellemi frissességben. Weinberger Nándor, az Erdélyi Zsidó Nemzeti Szövetség éveken át volt főtitkára, és Weinberger Józsa, a WIZO egyik elnöke Erdélyben, mindmáig ismert alakjai a magyar-zsidó közéletnek Jeruzsálemben. Nándor alig két éve „hagyta abba” a Bné Brit páholy elnöki tisztjét, de azóta is eljár az ülésekre, nem tudják nélkülözni tanácsait.

Józsa — dr. Fischer József, az Erdélyi Zsidó Nemzeti Szövetség néhai elnökének nővére — az izraeli WIZO alkalmazottjaként nyugdíjba és mindmáig felkeresi „régie pácienseit”, hogy minimális szükségleteikről gondos-

kodjon. Nándor az izraeli éveket, mint az Államellenőri Hivatal tisztviselője töltötte el és onnan kapja nyugdíját.

Egyszóval, földszinti lakásban élnek. Mult év ros-hásáná ünnepekor 12 ember ült az egyetlen szobában. ebédre látták vendégül közvetlen barátaikat és rokonait.

Józsa fiuk elesett a függetlenségi háborúban, Jeruzsálem védelmében. „Itt esett el Józsa” — mutatta nekünk Józsa nem is oly régen a Fal egyik pontját. Vigaszt unokáikban és dédunokáikban nyernek — ha lehet.

A régi pionírok típusai 6k. Weinberger Józsa és Nándor. S amilyen frissek és mozgékonyak, még arra is képesek, hogy elérjék az emberi kor végső határát, amit Mózes óta elvben 120 évben állapított meg a zsidó hagyomány. Isten éltesse őket odáig!

Barzilay István

ODAITÉLTÉK AZ 1981-ES HERZL-DIJAKAT

A Bné Herzl keretében működő Herzl-díjbizottság vasárnap Tel Avivban ülést tartott, amelynek során odaítélték az 1981-es Herzl-díjakat. A zsűri úgy döntött, hogy ezúttal a díjakat arányosan osztja szét, egyrészt az izraeli, másrészt a külföldön élő magyar zsidók között, akik a tudomány, az irodalom, a művészet és Izrael nemzetközi státusza, valamint gazdasági fejlődése terén értek el kimagasló teljesítményeket.

A díjazottak a következők: Dr. FEUERSTEIN EMIL újságíró és író (háromszáz oldalas műve), aki az elmúlt 25 év alatt több, mint 30, különböző tárgy-körökre vonatkozó, ismeretterjesztő művet publikált. „Háméa háron” (A 90-ik szombat) című ötszáz oldalas műve révén, amely a hadügyminisztérium gondozásában jelent meg, dr. Feuerstein Emil vezető helyet vívott ki magának a héber nyelvű lexikonírók és tudomány-népszerűsítők között.

GYARMATHY MICHEL színházi rendező és diszlettervező (színházművész), a párizsi Folies Bergere művészeti igazgatója, aki a „Folie je t'adore” (Imádlak, Folies) című revüiben a legmagasabb művészi szinten propagálja Izrael ügyét. Ezzel a „Mázál Tov” című számmal, amelyet az évek során a Párizsba látogató turisták százezrei néztek meg, Gyarmathy a maga sajátos módján, széles körben népszerűsíti Izraelt, és a jóindulata nem-zsidók között is toborozza számára a híveket.

GOTTLIEB ARMIN és neje, LEA, divattervezők és gvarinárosok, a tel-avivi Gottex Models Ltd. cég alapítói és tulajdonosai (Izrael gazdasági fejlődése). A Gottex cég, amelynek fürdő- és strand-ruha kreációit a világ 62 országában árulják, dollár-hozama révén az 1980-as években elnyerte az „Izrael első számú exportőre” címet. A budapesti szar mazzás és a vézskorszak után alijjázott Gottlieb-házaspár fényes gazdasági karrierje beszédes bizonyítéka annak, hogy a

zsidó népre jellemző ötlettel és tehetséggel, kitartó, becsülettel munkával és nagy szorgalommal, az izraeli gyáripár az ország legfontosabb gazdasági tényezőjévé válhat.

JÁIR CVI, budapesti születésű és New Yorkban élő heber költő (irodalom), akinek első verseskötete 1942-ben, Debrecenben jelent meg, és verseit Kardos László és Gréda József tolmácsolták magyar nyelven. Jáir Cvi legutóbbi „Mirov Curim” (Sziklak ormárol) című, háromszáz oldalas, Tel Avivban megjelent verseskötete azt dokumentálja, hogy a magyar zsidóság kapcsolata a modern héber irodalmi alkotással, a gálut országában sem szakadt meg, és az „elszáradtak” gyönyölt ág egyre újabb rügyeket hajt.

NASCHITZ FRIGYES, költő és diplomata (műfordítás), aki politikai és irodalmi tevékenységével egyaránt a népek kölcsönös megismerését és megértését igyekszik elősegíteni. Naschitz Frigyes izlandi főknzul a közel-múltban megjelent „Öt világrész költészetéből” című kötetében százötven költő, tízennyolc ország reprezentánsa szerepel. Ezekkel a versekkel, amelyek hat évtized terméséből válogatott össze, Naschitz Frigyes hídat ver népek és kultúrák között és a legnemesebb értelemben a béke ügyét szolgálja.

REISINGER DÁN, a Nagykanizsán született festőművész és grafikus (képzőművészet), aki a brüsszeli világgkiállításon a tudományok pavilonjának megtervezésével első díjat nyert. Reisinger életműve a tel-avivi egyetem kampuszán lévő Bét Hátfucotban látható; a művész ugyanis is bezárta stúdióját és két és fél évet szentelt azoknak az illusztrációknak és kolázsoknak az elkészítésére, amelyek a zsidó nép háromezer éves történelmi útját mutatják be.

A díjkiosztási ünnepség május 12-én, kedden este 7 órakor lesz Tel Aviv város kulturterében, Rechov Pumbadita 4. szám alatt.

(*)

KÖZÉLETI HIREK

● Március 20-án múlt egy éve, hogy Kaczer Illés, a kiváló magyar-zsidó író, a Magyar Zsidók Világzövetségének, a Hitachdut Olaj Hungária központjának, valamint a Nordau-bizottságnak volt elnöke, 93 éves korában meghalt. Baráti köre elzarándokolt a kirját-sauli temetőben lévő sírhoz, ahol felesége, Ara mellé helyezték örök nyugalomra. Gyászbeszédet nem hangzottak el.

● A Bné Brit rend tel-avivi Nordau páholyban tartott pürim esten Rodán István adta elő „Humor a javából” című műsorát. A művészi részben Mirjám Laron operaénekesnő szerepelt slágerparádával. Az estet Jakovovics Béla vezette be.

● A natanjai WIZO színielőadás sikeres szerepelt Kirját Atán, a helyi WIZO pürimestjén. Pelz Anci üdvözölte a vendégeket, majd Braun Kató beszélt. A városok között kialakuló ikerkapcsolat példájára a kirját-átai WIZO-t a natanjai szervezet „ikréné” fogadta. Gléd Hilda, Ferene Erzs, Itzig Frida, Sonnenschein Berta és Steinberger Ka-

ti volt a háziasszony.

● A rokonok és barátok széles köre meleg gratulációkkal vette körül dr. Friedmann Lacit, — a beér-sévai Káplán-kórház szemész főorvosát, abból az alkalmából, hogy a tel-avivi Zamenhoff-utcai rendelő intézet szemészeti osztályának vezetőjévé nevezték ki.

● Nagy siker jegyében rendezték meg a WIZO haifai magyar nyelven működő tagozatának pürimi gyermek-karnevalját. Gáti Julika tanítványai adtak műsort, Löwinger Ilonka ének-számokat adott elő. Roth Mirjám, dr. Spielmann Jenőné és Weiner Anni volt a háziasszony.

● Haifán megalakult a Zóchor egyesület helyi szervezete. A vallásos alapon működő szervezet célja a vézskorszak emlékeinek ébren tartása. Bernát József, a Poalé Águdát Jisráél haifai titkára lett az elnök, Hirschfeld tanfelügyelő a tb. elnök. Eibschitz Jehosau, Rössel Mordecháj és Ráv Burstein, nevelőintézeti igazgató szóltak fel az alakuló ülésen.

EGYMÁS KÖZÖTT

SEMEMÉLYI HIREK

● Dr. Fried József nagyváradi származású, évtizedek óta New Yorkban élő szemészprofesszor és felesége egy amerikai zsidó vezető személyiségekből álló csoport tagjaként izraeli látogatásra érkeztek.

● Családi és baráti körben ünnepelték meg Kirját Bialikban az Újpestről elszármazott Beér Ernő 83. születésnapját.

● Vasárnap tartották meg a Garam völgyéből elszármazott Schwimmer Vilmos első áztkáráját a nahariai temetőben. Az elhunyt fia mondott káddist.

● Nagy részvét mellett temették el Natanján Stern Jehudát (Lipit), a helyi magyar jisiv ismert nevű tagját. A megjelentek

összinté részvételt vették körül az elárvult családót.

● Nagy részvét mellett temették el Sámir Margitot, aki Tel-Avivban elhunyt. Jakovovics Béla, a Bné Brit rend tel-avivi Nordau páholyának elnöke mondott beszédet a sírnál. Az elhunyt két fia, Simon Sámir professzor, és Chájim Sámir professzor, a tel-avivi egyetem tanárai mondtak káddist.

● A Chikágóban élő Lób Jenő exhumáltatta és Izraelbe hozta végső nyughelyre az erdélyi Széplakon eltemetett szülei és rokonai — Lób Dávid és Zima, Taub Jisráél, Mirjám Lób és Eljáhu Lób (Leichtag) földi maradványait. Az izraeli temetést a család és az egykori földiek jelenlétében tartották meg.

BÖRKABÁTOK

nagy modell- és színválasztékban

férfiak és nők részére, alakítások

„BIGDÉ CHEN” * BLÜTHNER DÁVID JUMI

ALLENBY 99. — I. EMELET — TEL-AVIV

(Nagytemplommal szemben) Tel. 29 16 93

PESZÁCHIG! CSAK 2 HETIG!

MATRACOK, 20% ENGEDMÉNY,

Mefi, Amináh, Paradise és guml.

Továbbá:

HÁROMAJTOS SZEKERÉNY 1760.—

IRÓASZTAL 695.—

KÖNYVÁLLVÁNY 595.—

stb. ...

Különleges engedmény szekrényekre, íróasztalokra és könyvállványokra a kiállításról.

MIG A KESZLET TART.

„REHITÉJ SÉM”,

Tel-Aviv, Bugrasov-u. 26. (pincében), telefon: 03-280493

IGY VESZTETTÜK EL A BÉKÉT

Irta: Dr. KERTÉSZ ANDOR
(Haifa)

A fenti cím alatt jelent meg Richard Nixon volt amerikai elnök könyve, amely nem életrajz és nem is mentegetőzés a Watergate ügy miatt, hanem komoly stratégiai és taktikai tanulmány az Egyesült Államok politikai vonalvezetéséről.

Nixon szerint a harmadik világháború még a második világháború befejezése előtt megkezdődött. — Azóta az Egyesült Államok helyzete évről-évre, napról-napra gyengült és romlott, míg a Szovjetunió, hatalmas erőfeszítései révén elérte előbb a paritásos állapot, s ma már túlerőhöz jutott. — Ennek okai igen sokrétűek. — Douglas MacArthur, a tavolkeleti amerikai haderők volt főparancsnoka szerint a történelem folyamán a háborúk mulasztásait két szóban lehet összefoglalni: „Túl későn”. Túl későn ismertük fel egy potenciálisan halálos ellenség szándékát. — Túl későn jöttünk rá a halálos veszélyre. Túl későn fogatosítottuk a készenléti állapotot. — Túl későn mozgósítottuk az ellenálláshoz szükséges erőforrásokat. Túl későn siettünk barátaink segítségére.

A harmadik világháború még a második világháború teljes befejezése előtt megkezdődött. — Amíg az amerikai és a szovjet katonák az Elba mentén összehúzódtak, Sztalin már nem is lenyezte tervét a világ kettészétéséről. Kijelentette, hogy ez a háború nem olyan, mint a múlt háborúi. Mindegyik hatalom, amely katonailag megszállt egy területet, be is vezetheti ott a saját szociális és gazdasági rendszerét, ezt a rendszert addig terjesztheti, ameddig a katonai ereje eléri. Ezzel meg is teremtette a vasfüggönyt, amely azóta is a világ politikai és szociális meghatározója. Amerika nem ismerte fel idejében ezt a cinikus magatartást. A Szovjetunió céltudatos, előretörő politikájával szemben az amerikai jólét egy naivan idealista intellektuális irányzatot termelt ki, amely a békes együttélés, a vezető pozíciók iránti közömbösség és a távoli következmények iránti teljes nemtörődöm segélyes csúcsodok ki. Ez volt a detente, s ennek következménye az úgynevezett vietnami szindróma, amely Amerika csúfos vereségét vonta maga után.

Nixon súlyosan bírálja azt a hibás amerikai felfogást, amely szövetségeseitől és barátaitól is megköveteli a demokratikus állampolgárok, amely az amerikai évszázados politikai tradíciókban gyökerezik, s megtagadta a segítséget azoktól, akik nem e rendszer szerint vezetik az országot.

Példaként hozza fel, hogy Ngo Dinh Diem, Délvietnám erőkezű, de véreskezű diktatórikus, korrupt vezetője, kemény magatartásával megakadályozta az észak vietnami előretöréseket és kimonort nyugatbarátságával biztosította a Nyugat távolkeleti érdekeit. De az amerikai glacié-kezdtyűs sajtó élesen bírálta Diem elnyomó, nem demokratikus országvezetését. Diemet ezután meg

gyilkolták (?), s utána következett az a széteső, lagymatag rendszer, mely felbátorította az északiakat, lehetővé tette előretörésüket, s ennek megakadályozása végett következett be az amerikaiak olyan szerencsétlenül végződött vietnámi beavatkozása. — Napjainkban ugyanezt a hibát követte el Amerika Perzsiában: ahelyett, hogy a kimondottan nyugatbarát sáht védelmébe vette és megsegítette volna, könynyű szívvel elejtette, sőt, segítette bukását. Ennek megalázó és az egész nyugati világ számára káros és szegyetlenjes következményeit jól ismerjük.

A világ népei, időtlen idők óta, mindig a győzteseket csodálják, nem a veszteseket, még akkor is, ha a vesztesek a szimpatikusabbak. Ha a vezető demokratikus hatalom állandóan hamleti monológokat folytat morális dilemmáiról, akkor a világ népei politikai mintaképüket máshol fogják keresni. Erre a legjobb bizonyíték Európa nyugati államainak Kelet felé való közeledése, bizalmatlanok lévén Amerika ereje és tettekrevalósága tekintetében.

Karl Marx, akinek rémálmaiban sem jutott volna eszébe, hogy a szocialista forradalom Oroszországban fogja megkísérelni az ő eszméinek megvalósítását, már 1853 június 14-én, a „Tribune”-ban közzétett cikkében elítélte és aggodva mutat rá, hogy a cári rendszer az utolsó 60 évben 1100 kilométerrel toltta előre határait Berlin, Drezda és Bécs irányába; 800 kilométerrel Konstantinápoly felé, 1000 kilométerrel Stockholm közélébe, 160 kilométerrel Teherán felé. Hol vagyunk ma már ezekről a határoktól, amelyek miatt Marx aggodott? A szovjet uralom már 36 éve bent ül Berlinben és Drezdában; Bécsből egy ugrásnyira van; megvetette a lábát az amerikai kontinensen (Kuba etc.) és elkezdte méretű térfoglalásokat eszközölni Afrikában. Jelenleg az olaj-útőről a legfőbb célkitűzés, vagyis a Perzsa-öböl olaj forrásai, amelyeknek a kézrekerítése az egész világ iparának az uralmát jelenti.

Az angolok 150 éven keresztül őrizték a Perzsa-öböl biztonságát sok tapintattal, furfanggal, megvesztegetésekkel és katonai erővel. Aden megszerzése után nem kevesebb, mint 1400 „békeszerződést” kötöttek a sokszáz apró sejkkel és szultánnal. — Azonban Britannia 1971-től megszüntette a jelenlétét ebben a körzetben is, és ezáltal légüres tereket teremtett, melynek betöltésére fűrgén megjelent a Szovjet, s ma ő az úr Adenben és Déljemenben. — A következő lépés Afganisztán volt. — Most már csak 500 kilométernyi távolságra jutottak a fontos Hormuz szorosok, amely az olajszállítás legfontosabb víziútja, — amit most az orosz repülőerők játszi könnyedséggel elérhetnek. — A Marshall terv állította lábra a második világháború után romokban heverő Európát, melynek ipari energiája a kőolaj; kézenfekvő, hogy ennek az energiaforrásnak a kézbekeverítője automatikusan megszerzi magának az egész nyugati világ fölötti hatalmat.

A második világháború befejeztével a világ nyugodtan szundikált, mert az atomfegyver és a nyersanyag-tartalék zöme amerikai kézben volt. Mára azonban a helyzet gyökeresen megváltozott.

Nixon könyvében az akaraterőt és tettekrevalóságot tekinti az ellenállás legfontosabb tényezőjé-

nek. A világtörténelem folyamán a civilizáció élén álló nagyhatalmak a barbárok támadása nem azért tudta megdönteni, mert a hatalmának hiányzott volna az anyagi jólét, vagy a megfelelő fegyverzet, hanem azért, mert hiányzott az akarat, az elszántság és mert túl későn ébredtek rá az őket fenyegető veszélyre, s nem reagáltak erőiesen, megfelelő ellenstratégiával. — A szovjetek kardját évszázados szenvedések, éhség és milliós veszteségek tapasztalatai edzették kemény acéllá, míg mi, amerikaiak — írja Nixon — a szabadság, a nagylelkűség, a remény és az engedékenység rendszerét éljük és gyakoroljuk. Amerika azért veszítette el a vietnámi háborút, mert előbb Diem-et, majd Thieu-t korrupt diktátornak kiáltotta ki, s így nem tartotta méltónak az értük való kiállást. Nixon szerint azonos a helyzet Nicaraguában Somozával, majd az iráni sahhal, akinek bukása útját Amerika készítette elő. A legjobb bizonyíték, hogy Andrew Young Amerika nagykövete az UNO előtt Ajatolla Chomeiniről, mint egy valószínűsítő szentről nyilatkozott és dicsérette a kubai katonákat, akik biztosították Afrika „stabilitását”. — És akkor, midőn a Nyugat népei szovjet győzelemtől rettegnek, éppen ezek azok a tulajdonságok és magatartások, amelyek a szovjet győzelmet lehetővé teszik.

Az Egyesült Államok 200 éven át különleges luxust élvezett: Két óceán árka mentesítette Európa és Ázsia ezernyi konfliktusától. Ez lehetővé tette a világ legnagyobb és legfejlettebb ipari hatalmának a megteremtését. — Ma azonban ennek a helyzetnek vége. Az óceánok nem nyújtanak többé védelmet az interkontinentális rakétákkal szemben és Amerika is az első arcvonalba került a szívós és erős ellenféllel szemben.

Nixon hosszasan taglalja a szovjetek céltudatos és következetes előretörését, s közben ironikusán idézi egy amerikai szerző mondatát, aki inkább kíváncsi, hogy a bostoni telefonkönyv első kétszáz személye vezetné Amerika ügyeit, mint a Harvard egyetem professzorai. Szerinte a vietnámi háború nem a harcmezőn, hanem a Kongresszus és az egyetemek előadótermeiben dőlt el...

Ezen az állapoton a mindenkori amerikai elnök változtathat, aki páratlan hatalmat és hatáskört egyesít a kezében. Nem csak az Egyesült Államok feje és a kormány vezetője, hanem a hadsereg, a pártja és az egész szabad világ élén áll.

Az elegáns asszonyok nagy méreteiben is

Gazdag választékban ruhák, kosztimők, kabátok, blúzok szoknyák nadrágok — a mi vagy a vevő anyagból, gyári áron
LILIAN MODELL
Telefon: 03-227870
SCHATZ 2, TEL-AVIV
Dizengoff 160 sarok

A könyv külön fejezetet szentel az elnök hatalmának, és halatlátnul érdekes analízist ad egy államvezetőtől megkövetelt politikai stratégiáról. Különösen aktuális a véleménye az államfők közötti csúcskonferenciákról, most, amikor Brezsnyev ilyen találkozást javasol. Nixon szerint, ha egy ilyen találkozó nincsen kellően előkészítve és nincs előzetes megállapodás az aláírásra kerülő feltételekről, akkor az nem egyéb, mint pompázó elő-

LONDONI JEGYZETEK

Illyés Gyula «Sorsválasztók» című színműve

Illyés Gyula, a „Puszták népe” írója, az „Ozori példa” vádoló színdarabjának szerzője azzal lép meg a magyar színpadot (és az irodalmi közvéleményt), hogy „Sorsválasztók” című drámájában a zsidó-kérdés időtlen konfliktusait foglalkozik. A pécsi Nemzeti Színház ősbemutatója ezt a kényes témát érinti. Miről is szól Illyés Gyula színpadi története?

Egy 1943-ban született fiatal színész megtudja gyermekkori barátjától, hogy szüleinek nem édes gyermeke. Menekülő zsidóktól életmentő gyengédséggel hozta el az anyja, s felnevelte, mint saját gyermekét. Gábor elől eltagadták származását. Félő szertejárt, mert nem akarták elveszteni. Mikor megtudja a „valóságot”, vissza akar térni őseihez, vallásához, izraeli népéhez... Ki vagyok én? Kihez tartozom? Örvénylő lélektani válságok útján úgy érzi, meg kell találnia igazi énjét.

Nem annyira lényeges számunkra a színpadi történet, a szereplők száguldó váltakozása. Valahol a végső tragédia-változat lejtőjén kitudódik, hogy Gábor zsidósága kitalált mese. Az apa a Don-kanyarban elpusztult magyar tiszt és az anyja a kiagyalt „zsidómentési” történet csalásával csempészte a két éves gyermeket törvényes házasságába. Gábor így kénytelen visszalandni a megtalált valóság útjára.

A költő - színdarabírónak bőszes alkama nyílik rámutatni a magyarországi zsidó tragédia roppant ellentmondásaira. A keresztény anyja a magyarországi zsidó infernó Auschwitzba vezető végzetével segítette magát, s a halálvonatok zakatolása közben találta ki gyermekének alibijét.

Fájdalmasan szépséges Gábor életében a zsidósághoz közelítő emóciója és a kijózanító valóság brutális ténye.

Illyés Gyula jól ismeri a zsidóság tragédiáját. A „Sorsválasztók” Gábora nem áll egyedül Európa országaiban. Franciaországban, Itáliában, Lengyelországban, számos, életben maradt zsidó gyermek jutott keresztény szülők családjába, akik felnevelték őket, és ezek talán sosem tudják meg, hogy valaha Ábrahám szövetségéhez tartoztak, — hogy igazi apjukat, anyjukat el-

„MAGDA”
fogászati laboratórium
Protézisok sürgős javítása
fél óra alatt — Nyugdíjasoknak 25% engedmény.
TEL-AVIV, BALFOUR 27

riás fesztivál, amely jó propagandául szolgál a szovjetnek és demoralizálja a szabad világot. Ugy látszik, ezt a teóriát követi az új amerikai kormányzat is, mert éppen a napokban közölte Haig külügyminiszter, hogy ilyen csúcsterkekeztől egyelőre nem lehet szó.

A könyv olvasása közben önkénytelenül felvetődik bennünk a gondolat: miért nem alkalmazta elnöksége alatt Nixon is ilyen radikálisan ezeket az elveket?

Bizony, Izrael politikusai is sokat tanulhatnak ebből a könyv

ből. Megtanulhatják, hogy mennyire káros és veszélyes a hírek kiszivárogtatása; mennyire fontos a titoktartás; mennyire árthatmas a személyi presztizs érdekében megírt könyvekben nyilvánosságra hozni külpolitikai tárgyalásokat és találkozásokat.

Nixon végső konklúziója szerint az a Szovjetunió, amely a világ népeinek mindössze 6 százalékát és a világ javai termeléseinek csak 10 százalékát képviseli, mégis képes leigázni a szomszédait és tirannizálni az egész világot. Ha Amerika megnyeri a harmadik világháborút, úgy minden nép továbbélheti jólétben életét és szabadságban. — Ha a Szovjetunió nyerné meg, akkor az egész világ rabszolgává és a Szovjethatalom bolygóává válna.

né az útját? Nem éppen alkalmas megoldás ez ma Közép-Európában. Így Gábor nem indulhat el az őshaza felé, hanem az író költői fantáziája s a magyar társadalmi valóság ihletében lesz a Don-kanyar tisztjének gyermeke és nem a halálba induló tehervonat zsidójának fiacskája...

Illyés Gyula Magyarország legnagyobb élő költője. Írói szabadságának nevében száz százalékos joggal tartja meg Gábort a magyar ugar fiának. Még akkor is, ha számunkra a cselekmény megoldása nem látszik reálisnak. Így is, a felúton megállva: Illyés Gyula a zsidóság barátjaként ma is érzi a felélegetést.

„Meg vagyok én is jelölve... a bélyeg, amit ti viseltek melleteken, forró foltot éget homlokomra...”

írta, s ezt sősem felejtjük el. A „Sorsválasztók” tehát a magyarországi zsidó-kérdés drámája, ez nem kétséges. Ha el is távolodik az iszonyat-reálisának teljes leplezésétől...

Berkes Erzsébet a Magyar Nemzetben a pécsi bemutatóról írva, így fejezi be elemző kritikáját: „A nézőteret megtöltő diákok számára mit sem jelentett a zsidó-kérdés, s alig valamit a sorsválasztás. Talán mi, Gábor korosztályú nemzedék vagyunk az utolsó, amelyek ismeri ezeket a sebeket?”

Ezért áll hivatása magaslatán a kor írója, Illyés Gyula, a költő, aki mégis csak hiszi, hogy egyszer az új dunatáji nemzedék rádöbben majd az apák vétkéire. És a „Sorsválasztók” megszabadulnak vétkes előítéleteiktől... Mert a pécsi színház nézőterén ülő közömbös diáknemzedék — lehangelő társadalmi kritika. Ezért nem mond le Illyés Gyula népe új nemzedékeinek neveléséről...

ERDŐHAZI HUGO

POSTAI ELŐFIZETŐINK

FIGYELMÉBE!

1981 április 1-től

1 havi előfizetés

az UJ KELET-re

82.30 sekel

értékeltáblaadóval.

Kérjük előfizetőinket, hogy az esedékes összeget az új áron fizessék be a hónap elején. A kiadóhivatal

A BELZI REBE

NEW-YORKI LEVÉL

Feléledt a chászid-háboru Brooklynban

Egy rabbi látogatás szomorú fejleményei

gyémántnegyedben pedig léggömböket osztogattak a rebének Mágén Dáviddal keretezett karikatúrájával, alatta a „Cionista vagyok, pukkaszatok ki” felirattal.

ÉLETVESZÉLYES FENYEGETÉSEK

Miután több telefonhívást kaptak a belziek, miszerint „a rebe nem fog élve hazamenni”, Koch polgármester hívatta a szatmáriak vezetését és a legerélyesebben felszólította őket, hogy vessenek véget ennek az uszító, gyűlölködő hadjáratnak. Ők azonnal védekeztek, hogy nekik semmi közük sincs ezekhez az atrocitásokhoz. Azt néhány forrófejű ifju csinálja, akik talán nem is tartoznak közéjük, akiket nem tudnak kontrollálni és akiknek tetteiért semmiképpen sem felelősek.

Ennek ellenére, a város vezetősége célszerűnek tartotta, hogy a belziek számára erős rendőri védelmet nyújtson. Így, amikor a rebe ezer főnyi kíséretével, három bérelt repülőgépen megérkezett, az őrzésére kivezényelt rendőrök és detektívek azonnal a várakozó golyóbiztos gépkocsikhoz kísérték, majd elől-hátul rendőrautók kísérete mellett vonultak be Boro Parkba, az erre a célra bérelt állami iskolába. Mielőtt azonban az ezrekre rugó chászid tömeget beengedték volna, a rendőrség bombaelhárítási osztagai átkutatták az épületet, mert telefonhívás érkezett, miszerint időzített bombát helyeztek el az iskolában.

OSTROMÁLLAPOT ÉS BÜZBOMBÁK

A bombariadalom szerencsére vaklármának bizonyult. Sokkal komolyabb eset volt viszont, amikor a rendőrség elfogott két fiatal chászidot, akik búzbombákat akartak elhelyezni. A rendőrség szerint a bombák esetleges robbanása a zsúfolt teremben, pánikot okozott volna, ez pedig végtetessé válhatott volna.

A fenti incidenseken kívül, a rebe itt-tartózkodása, hála az égnek, eddig rendben folyt le. De megjegyzendő, hogy Boro Parkban nyüzsgőnek a rohamisasok rendőrök, riadóautók parkolnak az útkereszteződéseknél, azaz az egész túlnyomóan zsidó lakta környék ostromállapot alatt lévő városrészhez hasonlít. Sőt, amikor a rebe baráti látogatást tett a bobovi rebénél, egy rendőrségi helikopter érkelt a bobovi tanház felett.

CHILUI HÁSEM

E sorok írója egyik táborhoz sem tartozik és niúcsen szándé-

kában részrehajló álláspontot elfoglalni, még kevésbé ítélni. De mélységesen fel van háborodva, amikor a napi sajtó részletes képekkel bőségesen fűszerezett beszámolót olvassa a kaftanos, szakállas, pájessos chászidok háborujáról. Nemcsak az antiszemitáktól, hanem vállaltalan zsidóktól is gyakran hallani megjegyzéseket: „Persze, a rendőrségnek nincs ideje a gonosztervvel és huligánokkal foglalkozni, mert a zsidókat kell védelmezni.” Ilyen megjegyzéseket is hallani: „Minek ad Koch nekik ennyi rendőrt, hadd verjék össze egymást.” Elképzelhető, hogy mit érez ilyenkor az ember.

A belzi rebe eddig nem reagált

közvetlenül az atrocitásokra, csupán rövid nyilatkozatot adott, miszerint a belzi iskolahálózat amerikai alapításának 30 éves évfordulója alkalmából érkezett, és a Mindenható áldását kéri, hogy továbbra is ilyen szépen fejlődjenek. Ugyanakkor felhasználja ezt az ünnepélyes alkalmat, hogy imádkozzon a hithű Tóra-zsidóság minden csoportjáért, hogy egységben, békében éljenek.

A VEZETŐK FELELŐSÉGE

Borzasztó, alávaló dolog, hogy egyik zsidó a másikra emeli a kezét. Hozzászoktunk, hogy az antiszemiták török be a zsidók ablakait, hogy kigúnyolják a

zsidókat, hogy keresztény huligánok megverik a zsidó bőcheroikat. Most pedig meg kell értenünk, hogy zsidók támadnak zsidókra, méghozzá olyanok, akiknek a szentséget, a tisztaságot kellene megtestesíteniük, az egész zsidóság számára példaképnek kellene lenniük. Nem fogadható el a szatmári vezetőség érvelése, miszerint ők nem felelősek az ifjú csöcselék tetteiért. Nem hallottuk Teitelbaum rabbitól, hogy utasítást adott volna, hogy minden tüntetőt és rendbontót kitilt majd templomából, illetve zsidójából. Ha ezt teszi, bizonyára meglelt volna a hatása.

Ami pedig a másik oldalt illeti, természetesen egy szabad világban mindenkinek joga van oda

utazni, ahová kedve tartja. Ha mindenképpen meg akarta ünnepegni iskolahálózatának 30-ik évfordulóját, miért kellett három bérelt repülőgéppel érkeznie, és ezer hívót, a kórusal együtt, magával hozni? Amikor Izrael gazdasági nehézségekkel küzd és az amerikai zsidók is meglehetősen nehéz anyagi helyzetben vannak, felmerül a kérdés, nem lehetett volna ezeket az összegeket nemesebb célokra fordítani, és egyúttal kisebb felhajtást keltetni?

Továbbá: miért nem világosítják fel a rebék híveiket, hogy milyen nagy bűn a testvérharc? Hiszen Auschwitzban együtt égették el a szatmáriakat a belziekkel.

Reméljük, hogy miután a belzi rebe szerencsésen hazautazott és a rohamosztogok is visszatértek laktanyáikba, végre a rebek is észhez térnek és végetvetnek ennek az Istenkáromlásnak.

ASKENAZI ERVIN

A szatmári rebe elhunytá után az izraeli belzi chászidok többségükre való hivatkozással elhárították, hogy beleszólási jogot követeljen a Jeruzsálemben működő Edát Chárédim hitközség rabbinikus bíróságában. Mivel azonban a belziek ideológiája meglehetősen ellentétes az Edát Chárédimnek, a néhai szatmári rebe tanításait követő ideológiájával, erre az utóbbiak nem voltak hajlandók. A belziek pedig önállósították magukat és felállították saját bet-dinjüket. Ezt a szatmáriak súlyosan elítélték és rabbi-juk a belzi vallási bíróságot érvénytelenítették, neológoknak bélyegezték őket.

A RERE ÉRKEZÉSE

Ezek a főleg karikatúrákból, főny-örpíratokból és szócsatákból álló surlódások súlyosan kiéleződtek, amikor híre ment, hogy a belzi rebe Amerikába látogat és a szatmáriak által dominált Brooklynban, azaz a „darázs-fészekben” üti fel tanyáját.

Fenyegető telefon-hívásokkal kezdődött: a belzi hitközség elnökénél szombaton 24 órán keresztül szólt a telefon. Aztán támadást intéztek a williamsburgi belzi imaház ellen, betörték az ablakokat, megrongálták a berendezést és csak a nagy számban kivonuló rendőrségnek köszönhető, hogy anyagi káron kívül sebesülés nem történt.

A béke helyreállítása érdekében igyekeztek rábeszélni a rebét, hogy halassza el látogatását. Ő azonban azon a véleményen volt, hogy nincs értelme a megfutamodásnak és egyszer s mindenkorra szembe kell nézni a tényekkel. Mások szerint a rebe jelenléte lelket fog önteni a kisebbségben lévő, elkieseredett híveibe.

Megkezdődtek tehát az előkészületek a rebe fogadására — mindkét oldalról. A williamsburgi úttesten hatalmas medvekarikatúrákat festettek, alatta a szöveg: „Berele, rocéach, Jimách sémó vözlchro”. (A rebe egyik neve Dov (medve), jiddisül Ber. A rebe vezetékeve „Rocéach”, ezt formálták át „Rocéach”-ra, ami gyilkost jelent. Alatta pedig „Iztassék ki neve és emléke”.)

A Negyvenhetedik utcában, a

AZ ITT SCHAUB-LORENZ A MULTBAN, MA ÉS MINDIG A VILÁG LEGJOBB TELEVIZIÓJA

**ÉPPEN EZÉRT
AZ EGYETLEN PONT,
AMELYBEN MI NEM
VERSENYEZÜNK
AZ AZ ÁR KÉRDÉSE!**

MINŐSÉG ÉS MEGBIZHATÓSÁG

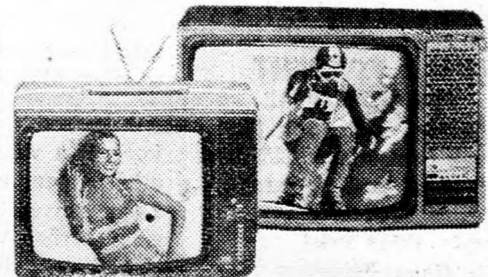
MADE IN W GERMANY

A VILÁG LEGJOBB TELEVIZIÓJA

Kizárólagos importőrje

kinori Ltd

Tel Aviv, rehov Perec 4, Telefon: 621984, 624193

Kapható minden jobb elektronikai szaküzletben.

A KINAI MÓDSZERT, AZ AKUPUNKTURÁT ALKALMAZÓ RENDELŐ KÖZLEMÉNYE

Manapság már majdnem minden betegséget meg lehet gyógyítani vagy enyhíteni különleges fizioterápiával összekapcsolt tűszúrásokkal. Ugyanezzel a módszerrel el lehet érni a dohányzás abbahagyását, az arcbőr rántalanítását és küzdeni lehet vele az arcideg megbénulása ellen. A kezelés nem fájdalmas és nem ártalmas. Diplomás orvos ad ingyenes tanácsot és végzi a vizsgálatot. Minden betegről EKG-t készítünk

Központi rendelő: TEL AVIV, Dizengoff 190, tel. 236892, 221816 — 10 órától 18.30-ig
HAIFA, Hánóviim 4, tel. 536128, 333224, 10 órától 18.30-ig
JERUZSALEM, Herzl 108, tel. 534248, 15—18 óráig

60 ÉVES A HISZTADRUT

A Histadrut fennállásának 60. évfordulója alkalmával Jeruchám Mesel főtitkár ismerteti a Histadrut feladatait a következő években, a múlt vivő nyelve alapján.

Miben áll küldetésünk a következő években?

Vissza kell adunk a nép és a dolgozó osztály hitét a jövőben — az állam jövőjében, a társadalmi fejlődésében és az izraeli em- ber jövőjében. Meg vagyok győződve arról, hogy lehetséges, hogy adva van a magunk erejéből felépíteni a szebb jövőt, amely lehetővé teszi az ember, a polgár legszebb reményeinek megvalósítását. Meg vagyok győződve arról, hogy meg lehet újítani és megvalósítani Izraelben a demokráciát, szabad és modern gazdaságot, amely technológiai és az életnéző szempontjából haladott és az egyenlőségben, valamint a társadalmi igazságon alapszik.

JERUCHÁM MESEL

Ezt akarjuk, és ebben a szellemben járunk az izraeli munkások elé, hogy elmondjuk neki: Gazdasági-társadalmi politikánkat a kormány és a Histadrut közötti megállapodásokra építjük, a kölcsönös elismerés alapján, a bérek, az árak, az adók és a hasonló kölcsönös kapcsolatok, valamint az alapvető szociális cikkeket és szolgáltatásokat szubszidiárium arányának megállapításán.

Folytatjuk harcunkat a dolgozók életének megkönnyítésére, a szakmámmunkások juttatásainak emelésével, valamint prémiumok nyújtásával. Biztosítani akarjuk törvényesen a minimális bért az országos átlagbér 60 százalékaig, abban a szellemben, amint azt kifejezi a Kneszetbe benyújtott törvényjavaslatom.

Mindaz annak a feltételezésében, hogy a kormány politikája, a központi irányítás elvére tér vissza, a társadalom és a gazdaság folyamatába való aktív beavatkozás útján, valamint a nemzeti és társadalmi elsőbbségek pontos megállapítása jegyében, előnybe helyezve a munka főlényét a vagyon fölött, a termelés, a kivétel, valamint ennek a két tényezőnek az érdekében dolgo-

zó munkások támogatása révén. A Histadrut vissza fogja adni a munka és az izraeli munkások becsületét. Szakszervezeti politikánkat, mint a múltban, a jövőben is a több évre szóló megállapodásokon, valamint a drágasági pótlék rendszerének fennmaradásán alapul, s olyan bérpolitikán, amely megakadályozza a bérek lemorzsolódását, milyen mértékben az infláció feltételei ezt megkövetelik, a bérélemeléseket a termelés magasságához fogjuk rögzíteni, valamint a foglalkozási ágak szerinti fizetéstöbbleteket, a foglalkozási ág helyzete és a vállalat lehetőségeihez mérten.

zati dolgozók szakszervezete) szervezett munkások számát, kiderül, hogy a lakosságnak alig 10 százaléka marad ki a Histadrut szolgáltatásainak keretéből. Ehhez hasonló vívmány nem létezik egyetlen szakszervezeti mozgalomban sem.

KÉRDÉS: Melyek, véleménye szerint a szakszervezeti változások, amelyek a Histadrut erejének növekedését előidézték?

VÁLASZ: Ebben a kérdésben két példa áll előttem, az egyik a múltból, a másik a jelenből. Amikor Pinchász Lávon alkotó elemekre felosztotta a Szolél Bonét, nem látott ebben a változásban csupán szervezeti kérdést. A szervezeti természetű határozat mögött Lávonnál alapvető ideológiai hozzáállás is megmutatko-

zott, a Chevrát Ovdim és a dolgozók vállalatainak kérdésében. Amikor éveken át küzdöttünk azért, hogy a szervezett mezőgazdaságot bekapcsoljuk a munkástanácsokba, ez nem volt csupán szervezeti feladat, hanem ideológiai kérdés is, mert az volt az álláspontunk, hogy meg kell teremteni az együttműködést a szervezett mezőgazdaság és a városi munkások között. Vagy amikor éveken keresztül azt állítottuk, hogy meg kell szervezni a Histadrut tevékenységét a kisebb szervezetek körében, ugyanakkor demokratizáljuk is az életünket, és ha arab falvakat és mezőgazdákat kapcsolunk be a munkástanácsok életébe, ez sem tekinthető pusztán szervezeti tevékenységnek, hanem a teljes egyenlőség megteremtésének, arabok, drúzok és zsidók között.

VÁLASZ: Ebben a kérdésben két példa áll előttem, az egyik a múltból, a másik a jelenből. Amikor Pinchász Lávon alkotó elemekre felosztotta a Szolél Bonét, nem látott ebben a változásban csupán szervezeti kérdést. A szervezeti természetű határozat mögött Lávonnál alapvető ideológiai hozzáállás is megmutatko-

zott, a Chevrát Ovdim és a dolgozók vállalatainak kérdésében. Amikor éveken át küzdöttünk azért, hogy a szervezett mezőgazdaságot bekapcsoljuk a munkástanácsokba, ez nem volt csupán szervezeti feladat, hanem ideológiai kérdés is, mert az volt az álláspontunk, hogy meg kell teremteni az együttműködést a szervezett mezőgazdaság és a városi munkások között. Vagy amikor éveken keresztül azt állítottuk, hogy meg kell szervezni a Histadrut tevékenységét a kisebb szervezetek körében, ugyanakkor demokratizáljuk is az életünket, és ha arab falvakat és mezőgazdákat kapcsolunk be a munkástanácsok életébe, ez sem tekinthető pusztán szervezeti tevékenységnek, hanem a teljes egyenlőség megteremtésének, arabok, drúzok és zsidók között.

JICCHÁK KORN, a jiddis kulturális világszervezetének elnöke és a cionista munkásmozgalom pénztárnoka nyilatkozik:

KÉRDÉS: Milyen mértékben járul hozzá a Histadrut az olék befogadásához? Önt ez a munka kielégíti?

VÁLASZ: Amikor a Histadrut 1920-ban, több, mint 60 évvel ezelőtt megalakult, munkások kis csoportjának kezdeményezésére Haifán, egyik sem gondolt arra, hogy gazdasági helyzetét a Histadrut útján fogja javítani. Egyikük sem követelt

tudja egybeolvasztani a munka és a termelés eszménye jegyében, a különböző törzseket. A Histadrut kultrális keretet teremtett az összes törzsek számára.

KÉRDÉS: Mit üzen a Histadrut a diaszpórának?

VÁLASZ: Nem valószínű, hogy modern izraeli társadalom a diaszpóra modern társadalmával való

landó viaskodás folyik közöttük, mi Izrael államában olyan társadalmat teremtünk meg, amely kifejezi népünk különleges problémáit. Egyrészt létezik a szabad világ, amely a szabad versenyen alapszik, másrészt fennáll a diktatúrán alapuló rendszer, amely az általános tervezésen, valamint azon alapszik, hogy az állam határozza meg és irányítja a polgár életét. Ezzel szemben mi Izraelben új társadalmat akarunk teremteni a szociáldemokrácia elvein alapján.

Csak a Histadrut, amely 60 évvel ezelőtt létesült, tudja megteremteni ezt a társadalmat, azáltal, hogy biztosítja a demokrácia felfogás diadalát és érdekelte teszi a polgárt abban is, hogy teljes mértékben el tudja érni céljait a megadott keretek között. Ezért nem tudjuk magunkévá

segek a Histadrut és a jelenlegi kormány felfogása között? Válasz: Az alapvető különbségek a Histadrut és a jelenlegi kormány között főleg a gazdasági-társadalmi problémákban mutatkoznak meg. A gazdasági-társadalmi valóság az elmúlt három évben keserű csalódást okozott mindazoknak, akik változásokat reméltek a rendszer-változástól, amely három évvel ezelőtt bekövetkezett és gazdasági csodában reménykedtek ennek következtében. De nemcsak a csoda nem következett be, hanem minden téren ennek az ellenkezője történt: rohanó drágulás, a gazdasági virágzás megszűnése, válság az iparban, a mezőgazdaságban és az építkezésben, egyre súlyosbodó munkanélküliség, növekvő jerrida és csökkenő alijja.

Melyek a Histadrut kölcsönös segélyszervezetei? VÁLASZ: A Kupát Cholim, amely korlátlan orvosi segínyt nyújt a Histadrut tagjainak és családjaiknak az egységes histadruti adó útján, a következő elvek alapján: „Az adózás a munkás anyagi lehetőségei szerint történik, a szolgáltatás a szükség szerint”. A Histadrut tagja megkapja a teljes egészségügyi szolgáltatást, — belcérteve a kórházi kezelést is, a maga és családja számára, függetlenül attól, hogy milyen összegű egységes adót fizet. Ez a szolgáltatás magában foglalja a munkanélkülieket, az egyetemi hallgatókat, katonákat, stb.

A „Misán”, amely agglomerációs hálózatot tart fenn a kiö-

gedett tagok számára, továbbá fejlődésükben visszamaradt gyermekek számára tanintézeteket, szakmai kiképző iskolákat az ifjúságnak, ezen kívül segínyt is nyújt az arra szorulóknak, alacsony kamatozású kölcsönökkel,

● Takarékosági pénztárak és nyugdíj, ami szociális feltételeket biztosít a Histadrut 400 ezer tagjának és megvédi az összegyűjtött takarékoságot az infláció veszélyétől.

● „Dor Lödör” — amely öreg-ségi juttatást nyújt az arra szorulóknak, ha nincs más jövedelmük, a Bituach Leumi juttatásain kívül.

● „Máci” — egyszeri juttatást nyújt az elhunyt histadruti tag visszamaradottainak.

MILYEN TÁRSADALMAT AKARUNK IZRÁELBEN?

1.) Mely elvi alapokon kell kialakítani az izraeli társadalmat?

Válasz: A kapitalista és a kommunista rendszer, amelyek két világszemléletet képviselnek és ál-

tenni sem a kapitalista, sem pedig a kommunista felfogást, mert a valóság a mi országunkban mindkét rendszertől különbözik.

2.) Melyek az alapvető különb-

AHÁRON HÁRÉL

landó viaskodás folyik közöttük, mi Izrael államában olyan társadalmat teremtünk meg, amely kifejezi népünk különleges problémáit. Egyrészt létezik a szabad világ, amely a szabad versenyen alapszik, másrészt fennáll a diktatúrán alapuló rendszer, amely az általános tervezésen, valamint azon alapszik, hogy az állam határozza meg és irányítja a polgár életét. Ezzel szemben mi Izraelben új társadalmat akarunk teremteni a szociáldemokrácia elvein alapján.

A HISZTADRUT KÖLCSÖNÖS SEGÉLYSZERVEZETE

Melyek a Histadrut kölcsönös segélyszervezetei?

VÁLASZ: A Kupát Cholim, amely korlátlan orvosi segínyt nyújt a Histadrut tagjainak és családjaiknak az egységes histadruti adó útján, a következő elvek alapján: „Az adózás a munkás anyagi lehetőségei szerint történik, a szolgáltatás a szükség szerint”. A Histadrut tagja megkapja a teljes egészségügyi szolgáltatást, — belcérteve a kórházi kezelést is, a maga és családja számára, függetlenül attól, hogy milyen összegű egységes adót fizet. Ez a szolgáltatás magában foglalja a munkanélkülieket, az egyetemi hallgatókat, katonákat, stb.

gedett tagok számára, továbbá fejlődésükben visszamaradt gyermekek számára tanintézeteket, szakmai kiképző iskolákat az ifjúságnak, ezen kívül segínyt is nyújt az arra szorulóknak, alacsony kamatozású kölcsönökkel,

● Takarékosági pénztárak és nyugdíj, ami szociális feltételeket biztosít a Histadrut 400 ezer tagjának és megvédi az összegyűjtött takarékoságot az infláció veszélyétől.

● „Dor Lödör” — amely öreg-ségi juttatást nyújt az arra szorulóknak, ha nincs más jövedelmük, a Bituach Leumi juttatásain kívül.

● „Máci” — egyszeri juttatást nyújt az elhunyt histadruti tag visszamaradottainak.

AHÁRON HÁRÉL NYILATKOZATA

A független Histadrut folytatja harcát a munkásokért.

Nem kell elválasztani a szervezeti problémákat az elvi kérdésektől. — ezt mondja Aharon Harel, a munkástanácsok szervezeti osztályának elnöke és a Histadrut központi bizottságának tagja.

Erről, valamint a közvélemények a Histadruttal való kapcsolatának kérdéseiről ismerteti felhívását Aharon Harel.

KÉRDÉS: Miben állt a változás, amely a közvélemény és a Histadrut kapcsolataiban bekövetkezett az elmúlt négy év alatt?

VÁLASZ: Annak ellenére, hogy a politikai fordulatot megelőző 30 év alatt voltak harcok a kormány és a Histadrut között, gazdasági, társadalmi, politikai kérdésekben, mindig biztosítani tudtuk a Histadrut önállóságát. Kétségtelen, hogy az elmúlt négy esztendőben jobban bizonyult,

mint valaha, hogy a Histadrut önálló politikát folytat. Mindamellett kétségtelen tény, hogy a Histadrut politikája a kormány ellen az elmúlt négy év alatt nem volt szélsőséges, de mégis kihangsúlyozódott a Histadrut függetlensége, valamint a nagy világnézeti különbség a kormány és a Histadrut között. A legfontosabb dolog az, hogy a Histadrut független határozatait meghozatalában és mindig a dolgozók érdekét szolgálja.

KÉRDÉS: Kielégítő-e új erőcsatlakozása a Histadruthoz?

VÁLASZ: Jelentős változások álltak be ezen a téren. Mindenekelőtt: a lakosság kétharmada tagja a Histadrutnak. Ezen kívül számításba kell venni, hogy megállapodásunk van a Hapoel Haimizráchival és a Poaléj Águdat Jiszarélel, amelyek szintén élvezik a Histadrut szolgáltatásait és ha hozzáadjuk a „Histadrut Háoovdim Háleumim”-ban (a nem-

személyi érdemeket, vagy szakmai előrehaladást. Számunkra az eszme volt a fontos, a munkástanácsok szellemi értéke és az olék befogadása. Ez a szociális és nemzeti érdekek egybeolvasztásának folyamata volt, az az elv, hogy gondoskodni kell minden új oléról. Az olék befogadása a histadruti eszme integrális része volt. Most, 60 év után első ízben történik meg, hogy nincs olyan cím, amelyhez az olék fordulhat, a Histadruton kívül. A Histadrut megtagadná önmagát, ha nem tartaná célkitűzésének az olék-befogadást.

KÉRDÉS: Hogyan látja megvalósulva a törzsek egybeolvasztását és mit kell tenni ennek érdekében a Histadrutnak?

VÁLASZ: Nincs semmi kétsésem felette, és a histadruti irodalom is bizonyítja ezt, hogy az izraeli társadalom valódi összefonódása a Histadrutban történik. Nem szabad elpusztítani a törzsek kultúráját. Csak a Histadrut, és csupán a Histadrut

állandó érintkezés nélkül. A gátlásban olyan zsidó ifjúság él, amely csak Izraelben tudja megteremteni modern arculatát. A zsidó mivoltát kereső olé szociális megoldást is talált a Histadrut kötelékében.

KÉRDÉS: Melyek a Histadrut feladatai 1980 után?

VÁLASZ: Négy területen látom a jövő feladatait. 1.) 350 ezer nyugdíjas él az országban, és számuk egyre nő az élettartam növekedése miatt és még képesek dolgozni, termelni. Csak a Histadrut képes új tartalommal megtölteni életüket. 2.) A Histadrutban gondoskodnak arról, hogy a szakszervezet ne maradjon zárt testület. A Histadrut semmiképpen nem hanyagolhatja el a gyege embert. 3.) A nyomorogógyedek és a keleti törzsek tekintetében a belső, egészségügyi egységek fenntartása a legfontosabb az izraeli társadalom számára. 4.) Fizikai munkára kell átnevelni a munkásságot.

APRÓHIRDETÉSEK

ADÁS-VÉTEL

- **DIVATOS PAROKNAK** minden színben, 240 — sekel, Hajpótlók, fonatok Jójón el. — Szalon Jemel, Allenby 93 Tel Aviv, telefon: 29082.
- **VESZUNK** régi bútor, frizidereket, televíziókat, szőnyegeket, fűtőszámlákat stb. 336315, 311845, 315483, Givatajim.
- **VILLANYBOROTVAK** — javító szolgálat és árusítás. Csacskek, Bialik 12, Ramat-Gan, 736164.
- **SZEGAL** mindent vesz, televíziókat sztereó berendezéseket, bútorokat, felszámolást, ezüst tárgyakat, 838790, 862856.
- **JEHOSUA** vesz örökséget, felszámolást, háztartási felszerelést, bútor, stb. 831494, 876224.
- **MERKAZ HAAVAZ** Tel Aviv Hasaron 21, Tichon, 335769, 335769, 335769. Kóser, friss kása, liba, pulyka. Nyitva 8-17-ig.
- **BORKABATOK**, szőremuhandák szőnyegek árakban. Alakítások vállalkoz. Elite, Tel Aviv, Ben Jehuda 37, 635470.
- **FILIP** hámműve vesz bútor, frizidert, rezsikeket, fűtőszámlát, 837355 este 8:32:23.
- **ELADÓ** 6j, 1.5 Electra hűtő és fűtő légszabályozó. Tel. 482064.
- **ELADÓK** bútorok háztartási cikkek 8-19-ig, Tel Aviv, Smarjann Levin 4, Levit.
- **ELADÓ** amerikai kóser koktanok jó állapotban, 03-447476.
- **"MIRCEDES-BENZ"** 240D, 10.000 km. központi biztonsági zár, stereo kazettás automatikus antenna, olcsón eladó. — Kibne Ejanat.
- **KEDVEZŐ** részlete és leszállított áron, azonnali szállítással: televíziók, friziderek, lezuhanyozók, mosógépek, sztereók, sítek és tüvelkek, mikrók, por-szívók, Oleknaq vámmentesítő, — LOBL ELIJAHU, Jaffa, St. Jerusalem 29.
- **VESZUNK** varrógépeket, alkalmilag, jól fizet, tel.: 03-823716.
- **DRÓTNELKÜL** bens telefon az emelet és szobák közötti kapcsolat feleltetésére, különösen megfelelő egyedülállóknak, babysittereknek, Gombonyos és társas telefonok, beszélgetés elzárók, automata titkárnok, 04-246451.
- **ELADÓ** Kor-Oz 13 frizidert, nagyszerű állapotban, 03-243496.
- **BEVEGET**, ezüstöt, léserből iratokkal vesz és elad Aharon, Har Szinaj 8, telefon 621213.
- **FIEGANS**, (új) hárszony szalon-garnitúra 4.200 — sekel, alkalmilag, Tel. 03-740383.

KÜLÖNFÉLE

- **"ILANA PAROKNAKALON"** különleges "ELURA" parókák, Valódi hajból rendezés. Dízengőf 125, 03-224596.
- **ADLER SZALLÓ**, Tibériás 057-20031, még néhány hely Pécszakra. Teljes panzió személyenként 25 — sekel, kóser konyha.
- **ASZTALOS** szakmunkás javítások és új munkák elvégzését vállalja, megbízható, Bach, Tel. 03-284040.
- **MAGDA** fogászati laboratórium "tal" felüreg protézis-tavításokat, fél órától — Nyugdíjasoknál 25 százalékos enyémény, Tel-Aviv, Ben-Hur 27.

- **VALLALUNK** magánlakásban 500 em. berekkel teljes ellátással, orvosi felügyelettel, kedvező árakon, 03-925018.
- **FERTŐTLENÍTÉS**, a svábbogarak kirtása 85, szagtalanító 100, engedély 180 398321.
- **A. ZUCKERMANN** fogászati laboratóriumban expressz javítások fél óra alatt, Tel Aviv, Kitz George 5, Tel. 28429.
- **SZINES** televízió biztosítás 400 sekel, képernyővel együtt, „Elektro Tal”, tel.: 822077.
- **"MAGI-CLEAN"** otthonában tisztít szőnyegeket és kárpitozott bútorokat, — 052-70645.
- **OROMMEL** dolgozik varrógéppel, amelyet Cynel vásárolt, vagy javított, Nachlár Benjámin 23, Tel Aviv, 614263.
- **"SELEVA"** fertőtlenítés az edények kirtakása nélkül, 03-425151, 03-473271.
- **GOMBLUKAZAS**, gombok /szemféltés) kötöttanyagokon. Uj cim, 636318.
- **INTELLEKTUELEKET** keresünk, ket-honapos svajci utazásra. Kirtinó feltetelek, 03-293353.
- **UDLES** Svájcban, bútorozott szobák reggelivel, vagy anélkül, Marthe Gablinger, General Guisan-qual 36, — Zürich, 8002.
- **FERTŐTLENÍTÉS**, dszkirtás 85 — Szagtalanító 100 — Engedély 186. Telefon 398321.
- **KIRANDULÁSOK** Európába és Skandináviába, mérsékelt áron Pancaedasa a külföldre utazóknak, 03-858379.
- **ACCUPUNCTURA**, kínai gyógymód, professzor által, tel.: csak kedden 10-11 között, 914317.
- **ZEEV** emállkadak felújítása az egész országban, garanciával, tel.: 052-78862, 04-526622.
- **PLASZTIKFESTÉS**, 200 — szobánként, ajtófestés 70 — Ugyelünk a tisztaságra, 809267.
- **ATRAKTIV** kirándulások akció áron Ellábra és Sármba, peszachelor, 4 nap, luxus-autobuszon, vezetővel és szállodalal, 03-298412, 03-288330, 03-733596.
- **SZOPA** — és ajtófestés, kádak és friziderek felújítása felelősséggel, Telefon 03-705249, este.
- **"HAJAHALOM"** takarítás, polish, felezítés lakásokban, Megiepo árak. Azonnali szolgálat, 596764.
- **"SAFIR"** csoport — tető-kátrányozás és meszelés teljes felelősséggel, ország-szerte, 867034.

HÁZASSÁG

- **NEVETKÖZI** iroda, Rika Scherf házasságközvetítő, Hifa, Hatishi 12, telefon 04-33533, 16-19-ig.
- **FRJREJZADAN** lakással 24/170 unokám, finomlelkű, szakmával rendelkező, 053-24187.
- **DALJANAL** kirtinó partik üzlettel, lakással, nézzel, 18-15 év közt, Izraelben és külföldön.
- **DALIA** házasságközvetítő iroda, — Tel-Aviv, Alchaziri 7, Slomo Hámleleh és Arlozorov sarak, telefon: 03-235906, Tel-Aviv.
- **ÖZVEGY**, 38 éves, román nő, ferjet keres lakással, POB, 831, Tel-Aviv, 69 — jellegre.
- **FCGGFTLEN** özvegyasszony, 1.68 — 59 — 62 éves román ferjet keres, 054-24084, este.

- **ÖZVEGYASSZONY**, 56/155, rendezett, keres hasonló, kicsit vallásos magyar, haifa özvegyembert, házasság céljából, Tel. 04-511692.
- **CSINOS**, 34 éves özvegy nagymama, megfelelő nagypapa-partnert keres, házasság lehetséges, Telefon 12-14 között, 03-801944.
- **KELEMES**, 57/170, elvált férfi, al-lándó állásban, jomodu nót keres házasság céljából, lehet kicsi hibával is, Haifa, POB, 44640.
- **ÖZVEGY**, fiatalos lelkű, sport-, mű-szert — és zenekedvelő 53 éves gyogy-szerész, 03-249425, „Haofarim”.
- **JOMEGJELENESÜ**, intelligens, nyel-veket beszélő, 58 éves özvegy főmérnök, komolyat keres, 03-249425, „Haofarim”.
- **DELAFRIKAI**, szép, finom, intellektuel, jomodu, 38 éves özvegyasszony, — 03-249425, „Haofarim”.
- **64 EVES**, koncert-, művészet- és ar-cheológia-kedvelő özvegy orvos, 03-249425, „Haofarim”.
- **FIZIKUS**, doktorjelölt, 30 éves, nő-len, őszinte, szép intellektualis ellettársat keres, Beer-Seva, POB, 1078.
- **SZÍVPAJTIKS**, jomodu nő, kulturált, rendezett, 63, POB, 1334, Tel Aviv, 1-10972 (61013).
- **KULTURÁLT**, szép, szellemileg fiatal nő, megismerkedni férfivel, 60-ig, Chol-on, POB, 5240.
- **FINOM** áriember, 38/178, lakással, meg ismerkedni szép, telt nővel, — telefon: 03-733877.
- **SZEP**, 40 éves intelligens nő ferjet keres, 45-ig, Uj ole is lehet, Jerusalem, 02-245340.
- **NEMET** turistánő, 1981. 4. 7-én ér-kezik az országba, ferjet keres, 48-ig, 04-239212, Zarfai.
- **58 EVES** európai özvegyember, gyár-tulajdonos, jomegjelölt, zene-, tenisz-és művészet-kedvelő, „Reim”-nél, tel.: 03-282932, T. A., Ben Jehuda 58.
- **SZEP**, özvegy, 45 éves üzlettulajdo-nosnő, komoly, dinamikus ferjet keres, „Reim”-nél, 03-282932, T. A., Ben Jehu-da 58.

ÁLLÁS

- **TITKARNO-GEPIRONOT** keresünk tö-keletes német és írui tudással, és angolul, félnapra, Tel. 03-335196.
- **SAKACSNOT** keres európai kony-hába ORLY átterem, Allenby 119, tel.: 03-614012, 03-451222.
- **DIVATSZALON** keres kezimunkásnót, Tel-Aviv, Sheinkin 6, tel. 288060.
- **ARANYMUVES** szakembereket keres-ünk kezimunkára, jó feltételekkel, teljes felelősséggel, Natanján, 053-34624, 03-34730, Akiba.
- **VILLANYSZERELOT** és segéd villany-szerelot keresünk, Telefon 831424, este: 235880.
- **VEGYZETONOT** keresünk napi hat órára, Magyar fizetés, Tel Aviv, 453926.
- **RAMAT-HASARONI** idős nő keres társalkodónót, főzést, bentlávással, jid-dis, vagy francia tudással, 15-től: 479753.
- **NEMET** gépíró/nót keres félnapra kirtírtási iroda, POB, 6373, Tel Aviv, — 610663.
- **KOMOLY** ozerelet keresünk ajánlá-sokkal, kétszer hetenként, a Sikun Báv-liba, tel. 03-451093.
- **KITUNO** asztalosokat keresünk ma-gas fizetéssel, Tel. 338588, este 707243.

- **VALLALKOZOKAT** keresünk, akik ér-tenek kalapvarráshoz, lehetőleg otthoni munkára, Maxim, Tel Aviv, rech. Shein-kin 6, tel. 285907.
- **KERESUNK** ruha varronót otthoni munkára és varrodákat, „Stern Model”, Allenby 64, Tel Aviv, 03-613182.
- **NYUGDIJAS** keres finom, idős, jid-dislul, románul, vagy németül beszélő ozerelet, lehetőleg bentlávással, telefon 034-22004, d.u. 3-8.
- **KOZMETIKAI** vállalat keres nőket részleges munkára, magas nyereséggel, — 03-231345.
- **NAVE** fodrász-szalón keres fodrász-nóket és fón-nel dolgozókat, jó fel-telek, 254904.
- **VIDEO** filmeket exportálnak. Nagy jövedelem szép, haladó gondolkodású lányoknak, akik részt akarnak venni, — 286363, delután.
- **ASSZONYT** keresünk idős nő gon-do-zására hazhoz jövök, STERN, Haifa, Jaffa u. 131, Tel. 04-521988.
- **GYAKORLOTT** könyvelő írui, román, magyar nyelvtudással, ajánlatokat ker-03-533818, d.e. és este.
- **HALOZLET**, T. A., Sheikin 54, ke-les alkalmazottat napi 5 órára, — Jo fizetés.

LAKÁS

- **ELCSERELNEM** 2 szobás rehovoti la-kasomat Tel-Aviv környéki hasonlora. — Tel. 236414.
- **KIADÓ** keres szoba nyugdíjasnak, Cholón, Mifde, Dubnos 1, Herskovits.
- **ALKALMILAG** Bat Jamban 3 nagy szoba, szekrények, III em., 42.000 dol-lár. Azonnali beköltözhető, 15-től: 866776.
- **NEVE SÁRETBEN** eladó 3 szobás, fá-gas új lakás, 45.000 dollár, Tel. 03-415829.
- **KIADÓ** 2 szoba, telefon, összkomfort, Bat Jám, Kvis Chádas, 231421, 223943.
- **ELCSERELNEM** háromszobás, rendezett, telefonos Amidár lakasomat, hármilyenre Tel Aviv körzetében, Rima, — 03-792868, reggel.
- **BAT JAMBAN**, a Ramat Hanaszin, negyszobás, III. emeleti frontlakás, ker-tező nyitva, 115 négyzetméter, 400.000 sekel, 866570, 594532.
- **A BEN JEHUDA** 5 és Jabotinszki sarak, 4 szobás, luxus, 130 négyzetméter és te-tő, 105.000 dollár, 866530, 874898.
- **KIADÓ** sürgösen két, vagy három bútorozott szoba, Petach Tikvan, tel.: 03-763855.
- **BNE-BRAKBAN**, R. G. határárn, két-szobás rendezett, II. em., nap-boiler, — 763855.
- **ELADÓ** Ásdodban 4 szobás, 88 négy-zetméteres, napos, 1675/10, tel. 055-64383.
- **KIADÓ** szoba mellékhelyiségekkel fer-tinek, társasházban, Lehetőleg akademi-kusnak, 725081.
- **HAVIBERBE** 2 szobás bútorozott la-kás, földszint, Ramat Ganban, 03-726822, péntektől, d.u.
- **ELCSERELNEM** ramat-hánaszi-l Ami-dár lakasomat bit-jámi, vagy ramat-hán-szi-l lakásra, 597489.
- **LAKOTARSNÓT** keresek, — Párdész Katz, Mivcá Kadés, telefon a lakásban, 03-706974.

ÜZLET

- **HERZLIAI** terjeszkedő vállalat el-adásra kínál megalapozott, mukádo mint márkét, jomodu körzetben, — Böseges megélhetés 3 családnak, 03-426756, — este.
- **FOGORVOSI** rendelő felszerelés rönt-gennel, kompresszorral, szekkel és szek-rényekkel, 941114, 948716.
- **KIADÓ** Petach Tikvan fogorvosi ren-delő felszereléssel, lehet lakással is, — 03-914408, 03-231782.

OKTATÁS

- **FOISKOLAS** keres gyakorlott román tanárt, Roni, 03-227177.

JERUZSÁLEM

- **JERUZSÁLEMI** Közintézmény Keres gyakorlott titkárnót, tökéletes német (anyanyelv), angol tudással, írui és francia kivanatos, POB, 6002 Jeruzsa-lem, Mikud 91060.
- **VESZFK** kirtályt, ezüstöt porcellánt és zsmunkát, román bluzokat, BRUNN & BEROH, Slomion Hamalka 10, tele-fo: 02-234617.
- **ASSZONYT** keresünk idős, beteg nő gondozására, bentlávással, jiddis, roman tudással, 02-423373.

ARANYKOR KLUB

KIRANDULÓINK
FIGYELMÉBE!

Május 4-5-6 — hétrő — kedd — szerda, Ejlát — Sharem — Neviot — Ein Ged-i nagyszabású, túrdó — szórakoztató kirándulásunkra egy hét alatt: 30 le-gyet eladtunk! A listát április 9-iken csütörtökön fél 5 órakor le kell zár-nunk!
Az autóbussz reggel 7 órakor indul a Habima-teről, 7:20-kor a ramat-gáni „Rami” moziól és 7:30-kor Petach Tikvan, az 51-es sérut-taxi végállomá-sa mellől téről! Lehetőleg két rész-let fizetésre! Ne gondolkodjon, — le-het hogy holnap már nem lesz hely! Jelenkezés: Aranykor-Klub, Kálischei u. 48, maszföldszint, Telefon: 656-704 Kizárólag: vasárnap, kedd, csütörtökön fél 3-tól — fél 5 óráig! Petach Tikvan „Alilja” könyvtár, Mohilever u. 11, Te-fo: 912-755, délelőtt 9-11, delután 1-6 óra között.
Szívesen adunk részletes egyéni fel-ülőstítést!
Vezető: Lechtner Eil.

★ HAIFA ★

- **HIRDETESEK** szakszerű megfogalma-zása az összes újságokba, kiadóhivatali árakon, „Sachar” hirdetőiroda, Shapira 13, Haifa, 04-669229, családi hirdetések este 04-88147.
- **VESZEK** mindentajta tollat, meghi-vásra hazhoz jövök, STERN, Haifa, Jaffa u. 131, Tel. 04-521988.
- **HAIFA** kárpítos vállalat mindentajta kárpítos munkát, regit ujra eserel, Tel. 04-233674.
- **46 EVES** férfi, őszinte barátnót ker-es, Esetleg támogatja, — Haifa, POB, 433235.
- **VESZUNK** bútorokat, frizidereket mindentajta felszámolókat és regisze-keket, tel. 04-643671, Haifa.
- **FOGPROTEZISEK** expressz javítása, felújítása „Ansbacher”, — Nyugdíjasok-nak jelentős kedvezmény, Haifa, Akiba u. 27/a, 04-664841.
- **VESZUNK** használt bútor, frizidert, fűtőszámlákat, rezsikeket, — 04-662066, 04-85009, 04-532861.
- **KERESUNK** takarítónóket, konyhai munkára, munkások/nóket, segéd-pincérek/nóket, Haifa, 04-81784.
- **OZERTETT** keres haifa házaspár a Kármelen bentlávási lehetőséggel, Tel. este 04-242334.
- **ELADÓ** 3 szobás, II. emeleti lakás, Kirját Sprinzak, Tel. 04-225354, Haifa.
- **ELADÓ** sarak-reklamé, asztal 2 fotel-iel, Amkor frizidert, 7-es, jó állapotban, formalka konyhaasztal 2 szekkel, Haifa, telefon 04-83013.
- **HAIFA** ábóben lévő elismiszeruzem keres gyakorlott cukrászt, Jó feltetelek a megfélenek, 04-721001.
- **FIGYELME!** Lakások, üzletek, irodák, üzlethelyiségek, (szervezúletek, házas kóspenzert, orkáron és haviberbe — Telefon 668613, Benis Szrujovici, Haifa, Shechina 7.
- **VESZUNK** bútorokat, frizidereket, felszámolókat és rezsikeket, telefon: 04-310107, 04-660467, 04-228124, 04-229397, Haifa.

HITACHDUT OLÉJ HUNGÁRIA

JERUZSÁLEM
Örömmel közöljük, hogy 1981 április 6-án, hétfőn este 6 órakor a Roth-kul-túrteremben, (Jeruzsálem, Jaffa u. 84, első emelet), teasteelt egybekötött nagy-szabású vitasteset rendezünk.
Dr. HERMANN DEZSÓ
a M. Zs. V. Sz. vezetőségi tagja, és
DÁN OFRY,
a Jedit Achronot belső munkatársá részvételével, akik
REAGAN, IZRAEL ÉS EGY FELFORDULT VILÁG
címen tartanak előadást.
A teasteet háziasszonyai: Deutsch Alice, Grünwald Cipora és Leb Lili.
Költséghozzájárulás: 7 sekel
TEL-AVIV
Felkérés a Tel-Aviv és környéke magyarokú júsujvához!

Az idel pészách-ünnepek közeledtével felkerjük a jósúvú adakozókat, k. tag-lainkat és aktivistáinkat, hogy hagyo-mányos ünnepi gyűjtéseinknél jebonyol-tásban segítsék munkánkat, hogy a rá-szoruló ünnepi kiadásainhoz hozzájárul-tunk.
Kerjük, akik részt kívánának venni a fenti segélyrakcióban, — szíveskedjenek adományukat iródnkba — naponta 6-9 — és 12 óra között (péntek kivétel-vel) eljuttatni, HOH, Hájárkon 61 szám Postal címünk, HOH, POB, 26033, Tel-Aviv (nikud-szám: 612020).
Mindenkinek kellemes, békés, boldog pészáchí ünnepet kíván, előre is hálas köszönettel!
A tel-avivi HOH Szociális és Hölgybizottsága

A TEL-AVIVI HOH SEGELYEZETTEINEK FIGYELMÉBE!
Az idel pészáchí segélyosztás dátuma: — 1981. április 8, szerdán reggel 9 és 11 óra között, a tel-avivi HOH, Hájárkon 61 szám alatti helyiségében.
Arra kerjük partfogójainkat, hogy a segélyeket a fenti időpontban, — vevérik át.
A tel-avivi HOH Szociális és Hölgybizottsága.
MUNKÁT KAPHAT A TEL-AVIVI HOH UTJÁN:
Magyarokú tel-avivi egyedülálló idős-bb hóly mellé bentlakással kb. 6 hó-napra, nagyon jó fizetéssel, megbízható nő alkalmaznak, — cim: a tel-avivi HOH titkárságánál, Hájárkon 61. Tele-fo: 655403.

A HAIFAI MOZIK MÜSORA
ORAH — GLORIA
ÁMFI — ARTISTÁK AZ OLMPIASZON
ÁRMON — AZ ÖT SZAKEMBER
ÁCMON — EN, A FELESESEM ÉS A FERJE
RON — GONDTALAN IFJUSÁG

A „MENORA” FOSZERKESZTÖJÉNEK
EGRI GYÖRGYNEK
LEGMELYEBB RÉSZVETÉTE FEJEZI KI
FELESEGE, YVONNE
ELHUNYTA FELETTI GYÁSZÁBAN
az izraeli Uhja vezetősége

f.steiner
NŐI RUHAGYAR.
Nagy választékban
BLUZOK, RUHÁK, SZOKNYÁK,
2 RÉSZES ÉS ANYAGMARADÉKOK
Eladási raktár kicsinyben:
TEL-AVIV, Levanda-u. 30., III. em.,
(lift van), 16-os autóbussz.
Nyitva 8-16.30-ig

GYÓGYKURÁK ÉS EGÉSZSÉGÜGYI ÜDÜLÉS IZRAELBEN ÉS EURÓPÁBAN

A HEALTH VACATION CENTER, karöltve a HEALTH VACATION TOURS-szal ajánlja Önnek:
A. UJ PROGRAMJÁT: A HEALTH VACATION CENTER gyógytelepét a Sárón Hotelben, Herzlián.
● Orvosi fogókúrát — gyógyszerezés és műtét nélkül.
● Elvonókúrát dohányosoknak.
● A program a következőket öleli fel:
● 7 vagy 14 napi teljes panzió a Sárón Hotelben, Herzlián
● Teljes orvosi felügyelet
● Diéta-előírások és a helyes étkezés szabályainak ismertetése (ez csak a fogókúrával kapcsolatban)
● Pszichológiai tanácsadás
● Fizioterápiás kezelés és a különféle gyógykészülékek használata
● Hölgyeknek kozmetikai tanácsadás
● Előadások, kirándulások és sport
● Aktív üdülési program, „Check-up” lehetőségeivel a különböző gyógykezelésekkel
● Thelasso-terápiás kezelés
B. Üdülési és orvosi kezelés európai egészségügyi központokban és gyógyfürdőkben. Örömmel jelentjük, hogy módunkban áll Önnek Európa legismertebb gyógyfürdőiben és üdülőhelyein üdülési és gyógy-kurákat ajánlani:
AUSZTRIÁBAN:
● Baden bei Wien
● Bad Hofgastein
● Bad Gastein
● Bad Tatzmannsdorf ● Bad Schönaun
NÉMETORSZÁGBAN:
● Bad Meinberg
● Bad Füssing
● Bad Kissingen
● Bad Reichenhall
CSEHSZLOVÁKIÁBAN: (csak külföldi utlevéllel rendelkezőknek)
● Kalsbad
● Pöstyén
JUGOSZLÁVIÁBAN:
● Dubrovnik
● Dolenjske Toplice
● Smarjenske Toplice
● Rogaska Slatina
ROMÁNIÁBAN:
● Ottoneni szanatórium (Gerovital és Aslavitall kezelések)
● Félix-fürdő
● Calimanesi
C. Kómatikus-orvosi gyógykezelések Izraelben:
● Asztma és a légutak megbetegedései kezelése Aradon az I.M.C.T.A. klinikán
● Psoriasis kezelése a Holt-tengernél, az I.P.T.C. klinikán
● Reumatikus megbetegedések kezelése Tiberiáson és a Holt-tengernél
● Lábadozók (rehabilitáló) kezelése közlekedési vagy munkabalesetek után Tiberiáson és a Holt-tengernél.
További felvilágosításokért és előjegyzés-ért sziveskedjék az Ön utazási irodájához, vagy a HEALTH VACATION TOURS-hoz fordulni, 64361, Tel Aviv, Ibn Gvirol 49, Telefon 03-218823, 03-264756.

PÉNTEK

15.00: HUCKLEBERRY FINN KALANDJAI: — „Huck, a hős” (SZINES)
 15.25: A SZOMBAT FOGADÁSA
 17.32: Arab játékfilm
 20.00: A SZOMBAT BEKÖSZÖNTÉSE — A műsor vendégei: Ávrám Ninio és Ruchámá Ráz, levezei: Jákov Bánáj
 20.15: HANGOS HETI HIRADÓ
 21.15: KELLEMES SZÓRÁKOZÁST! — Meni Peér és vendégei
 22.00: „ESŐ RANCHIPURBAN” — A film Indiában játszódik és európaiak, valamint indiai bennszülöttek találkozásáról szól az elsőprő monszun-vihar hátterében. — Főszereplők: Richard Burton, Lana Turner, Michael Renne, Fred McMurray és Joan Caulfield
 23.35: Egy mondat a Szentírásból. HIREK.

ISKOLATÉVÉ

8.10: Könyvrésztet
 8.30: Természetráaj
 9.00: Állampolgárság
 9.20: Matematika a 8. osztálynak
 10.10: Judaisztika
 10.30: Zeneóra a 4-6 osztálynak
 11.10: Csodás tettek
 11.30: Műsor pészachra
 12.00: A fasiszta forradalom
 12.30: Fuvós hangszerek
 13.00: Fasiszta forradalom
 14.00: SZABADEGYETEM

SZOMBAT

18.02: „A CSODÁLATOS VIRÁG”
 18.30: Dokumentumfilm
 19.00: SZÓRAKOZTATÓ MŰSOR
 20.00: A SZOMBAT KIMENETELE — „A kukci chásidok” — Közreműködik: Miki Varsaviak, Jákov Jákovson, Mose Bár-Juda és a Mágma-duo
 20.20: MABÁT HIRMAGAZIN
 21.00: „EUROVISION 1981” — Helyszíni közvetítés Dublinból a nemzetközi dal-fesztiválról. A résztvevő országok: Ausztria, Törökország, Nyugat-Németország, Luxemburg, Izrael, Dánia, Jugoszlávia, Finnország, Franciaor-

szág, Spanyolország, Hollandia, Írország, Norvégia, Anglia, Portugália, Belgium, Görögország, Ciprus, Svájc és Svédország. — Izráelt a „Hákol over chábibi” - együttes képviseli Slomit és Juvál Dor, valamint Suki Lévi „Az éjszaka” című dalával (SZINES)

23.30: Egy mondat a Szentírásból. HIREK.

1981. ápr. 3. péntek

5741. 'ádár-bét 28,

I. MŰSOR

7.07: Reggeli koncert, 11.15: Elemistáknak, 12.05: Csajkovszkij művek, 13.00: Könnyű és klasszikus, 14.10: Gyerekeknek, 15.00: A szombat fogadása, 16.05: Bartók művek, 17.00: Irodalom, 17.35: Oléknak, 20.05: Péntek esti hangverseny, 23.00: Benvenuto Cellini, 0.10: Éji zene, 1.10: Hátikvá.

II. MŰSOR

8.10: Reggeli zenés magazin, 12.05: Baleszmegelőzés, 12.30: Éjjeli sportesemények, 14.10: Még egy hét, 16.10: Érdekes emberekkel, 17.05: Külpolitika, 18.05: Műsor a kigyókról, 19.05: A héten történt, 20.05: Ima és dal, 21.05: Spanyol románcok, 22.05: Nyomozás, 23.05: Párbeszéd, 0.10: Új hanglemezek, 1.10: Hátikvá.

A HADSEREG RÁDIÓJA

9.05: Reggeli tinnepség, 11.05: Hazulról, 12.05: Sofőröknek, 14.05: Péntek délután, 15.05: A Beatles története, 16.05: Helyzet kép, 17.05: Interjú, 18.05: Ez a véleményem, 19.05: Koncert, 21.05: A gyepen, 22.05: Slágerek, 0.05: Tarka műsor reggel 6 óráig.

1981. ápr. 4. szombat

5741. 'ádár-bét 29,

I. MŰSOR

8.05: Művészelemek, 9.00: A tudomány világa, 9.25: Zenei fej tőrő, 10.10: A jeruzsálemi szimfonikus zenekarának felvételeiből, 12.05: Hangjáték, 13.00: A színház világa, 14.10: Gyerekeknek, 15.00: Kamaramuzsika, 15.45: Könyvszemle, 16.30: Brahms élete, 17.35: Oléknak, 20.05: Az izráeli filharmonikusok felvételeiből, 22.05: Rádióvíta, 23.00: Modern muzsika, 0.10: Éji zene, 1.10: Hátikvá.

II. MŰSOR

8.05: Kedvelt lemezek, 9.05: Humoros számok, 11.05: Tavaszi találkozás, 12.05: Rádióvíta, 13.05: Hanglemezek, 14.10: Erec-fiszráeli emlékek, 15.05: Futball mérkőzések zenével, 18.04: Az ügy elintézés alatt, 18.35: Sport, 20.20: Hanglemezek, 20.45: Sport híradó, 21.05: Közelkeleti magazin, 22.05: Mólavé málká, 23.05: A rádió, tévé és sajtó kulisszái mögött, 0.10: Dalok egy témára, 1.10: Hátikvá.

A HADSEREG RÁDIÓJA

9.05: Csodás dalok, 10.05: Chává Alberstein és Jehudit Fávitz műsora, 11.05: Máius 1-ről, 12.05: Rádiójáték, 13.05: Interjú, 14.05: A Beatles története, 15.05: Régi kedvelt dalok, 16.05: A Hákol over chábibi együttes, 17.05: A lésihaderónél, 18.05: Best-seller, 19.05: Slágerek, 21.05: Hagyományok, 22.05: Könnyű és klasszikus, 23.05: Színházi össze-ötvetel, 0.05: Éjjeli madarak, 2.05: Tarka műsor reggel 6 óráig.

Benvüjtük vizum-kérvényét

MINDIG AKART UTAZNI AMERIKÁBA
 Most olcsóbban — jobban.
 Nálunk nemcsak jegyet kapsz.
 CANAANTOURS, tel. 229125
 TEL-AVIV, Ben Jehuda 113.
 • Beszélünk magyarul •

Jöjjön * Kleinbergerhez és érezni fogja a régi jó idők ízét. Számos husféleség, közöttük:

CIGÁNY CSABAI	PASZTRÁMA MAGYAR SZALÁMI
----------------------	---------------------------------

és természetesen a legfinomabb friss husok. Az árak is, mint a régi időkben: sonka kilónként 70 sekel helyett csak 65 sekel; „fehér” sztek kilója 45 sekel helyett csak 39 sekel; kitiinó virsli kilónként 35 sekel helyett csak 30 sekel; száraz szalámi kilója 65 sekel helyett csak 50 sekel.

Kleinberger: közvetlenül az üzemben, Kirját Cháim, rch. Hászándlár 47, a Stadion mellett.
 Kleinberger: Haifa, szd. Hánászi 119, Kármel központ. Az árak, mint a régi jó időkben.
 * Alapítva 1928-ban a cseh-szlovákiai Karlsbadban.

קליינברגר
 מעדני בשר מן ממים הטובים
 תל אביב - חיפה

ARANY PÉSZÁCH gyémántokkal és ékszerekkel

Jöjjön és tekintse meg az aranyékszerekóriási választékát, amely kizárólagos művészi kivitelezésünk.

Minden izlésnek és minden zsebnak megfelelő ékszerek: láncok, medálok, gyűrűk, fénylő gyémánttal és vörös rubinnal készült fülbevalók a távolkeleti országokból. Tengerkéék zafirok és zöld agátok Braziliából és az egzotikus Columbiából. Csakis a haifai Gyémántközpontban kap minden ékszerre garanciát, amely biztosítja a minőséget és a kiváló munkát, és ezenkívül kieserélheti az ékszert vagy visszadhhatja 30 napon belül és pénzt visszakapja.

Csak a „HAMERCAZ HACHEJFANI L'JAHALUMIM” teszi ezt

RÉSZLETFIZETÉSI LEHETŐSÉG VAGY KOMOLY ÁRENGEDMÉNYEK

KÉSZPÉNZFIZETÉSSEL. NYITVA: HOLNAP, SZOMBATON ESTE

A hét folyamán nyitva egyfolytában reggel 9-től este 7-ig

HAIFA DIAMOND CENTRE

KIRJÁT ELIEZER, RCH. CAHAL 40, TELEFON 537285, HAIFA

FÜÖK A KÁRMELEN, SZD. HÁNÁSZI 115, a Gán Háémmel szemben

AZ IDŐS EMBEREK NEM TÜNTETNEK!

Ti nem tüntettek és nem rendeztek felvonulásokat, habár Ti vagytok az ország legmellőzöttebb polgárai. Képviselőink a Hisztadruthban és a Kneszethben harcolni fognak:

- * Az időseknek járó szolgáltatások (egészségügy, szociális és munkajuttatások) központosításáért és a lealázó bürokrácia megszüntetéséért.
- * Meleg étel és támogatás gondoskodásáért a lakhelyen, valamint az idősek otthonában lévő helyek növeléséért.
- * Az időseknek járó Bituach Leumi juttatásuk emeléséért és kiigazításáért.
- * Könnyítések és kedvezmények eléréséért az időseknek az állami, városi és hisztadruti adókban és illetékekben.

Tedd lehetővé, hogy harcoljunk jogaidért!
 Erősíts binnünket — Erősítsd a

בית הספר התיכון למסחר
פיתמן
 בפקוח משרד החנוך
 ת"א, רח' בלפור 38

PITMAN
 KERESKEDELMI KÖZÉPISKOLA

— a Közoktatásügyi minisztérium felügyelete alatt
 Tel-Aviv, rch. Balfour 38. — Megkezdődött a beiratkozás a tet-jud reggeli osztályokba. Könyvelés-gépesített, titkári, tisztviselői teendők, kereskedelem.

Teljes belső érettségi vizsgák.
 Minden diák tandíjmentes.
 Állami bizonyítványok és érettségi bizonyítványok
 Irodai órák: délelőtt 8-12, délután 5-8.

המצב מסתבר בלבנו

יחידות סוריות בסיוע המהבליים הפגיון קשות את העיר וזלה ואת הרובע הנצרי בכיכרה ומסר על עשרות הרגים ונזק רב ברובו. ברור שהתפתחות זאת מסכנת עוד יותר את המצב בלבנו כשגוברת הסכנה לשלום האוכלוסייה הנוצרית. כי הרי אין כל ספק כי מטרת הסורים לשבור את כוח אוכלוסייה זאת אשר מהנהגתה לשיגור חיילים לבנוניים לדרום המדינה.

אין זה מקרה, כי מנהיג הפלנטה השייך פיר אל ג'מיל אמר כי הנצרים בלבנון קיימו קשרים עם ישראל רק כדי להשאר בחיים. כל הסימנים מעידים על כך כי הצבא כוחות לבנוניים בדרום נעשה בעזה את עם הסורים והמהבליים ומשרתת את האינטרס שלם הפעולה המשותפת סורית-אשפית באה כדי להקל על השגת מטרה זאת. אפילו כרוך הדבר בהרג ובהרס וב-היחודות המצב במדינה מסוכנת ביותר.

יש לקוות כי ישראל ערה למצב זה ומת-נהגת בהתאם.

MÁRCIUSBAN: 85,5 SZÁZALEK LEMARADÓ

Március hónapban 1249 zsidó érkezett a Szovjetunióból Bécsbe. közülük azonban mindössze 181 folytatta útját Izráelbe. A lemaradók számaránya tehát 85,5 százalékra emelkedett.

Az említett zsidók túlnyomó része Moszkvából érkezett. Báruch Minkovics, a Szochnut bécsi megbízottja ezzel magyarázza a lemaradók nagy számárnyát. A szovjet nagyvárosokban, mint Moszkva, Leningrád, Kiev Odessza, koncentrációk a zsidó intelligencia, amely általában az Egyesült Államokba vonzódik. Az idevonatkozó statisztika kimutatja, hogy a moszkvai zsidók 82-91 százaléka választja az Egyesült Államokat.

SZOMBATI NAPTÁR

1981 április 3. péntek
5741. Adár-Bét 28.

GYERTYAGYUJTÁS:

Jeruzsálem	5.21
Tel Aviv	5.39
Haifa	5.31

1981 április 4. szombat
5741. Adár-Bét 29.

A SZOMBAT KIMENETELE:

Jeruzsálem	6.37
Tel Aviv	6.35
Haifa	6.38

A HETI SZIDRA:

TÁZRIÁ

Chug Jocéj Hungária

JERUZSÁLEM
Agripas u. 8., POB. 2154
Tisztelettel kérjük mindazokat, akik részt kívánnak venni az

ünnepi segélyakcióban, hogy adományait szíveskedjenek eljuttatni moádonunkba vagy postán POB. 2154. Kívánunk tagjainknak, bel- és külföldi barátainknak kellemes, boldog pészáchot.

חשב כשר ושמה
A vezetőség

ÜZEM CHACOR HÁGLILBEN

KERES MECHANIKUST,
VAGY STANGNI TECHNIKUST
Tel. 03-615389, 03-611179, 8-3 közt

A merénylet nyomában

Az amerikai kongresszus felülvizsgálja az elnök személye körüli biztonsági intézkedéseket

Bírálják a Biztonsági Szolgálat tevékenységét a merénylet előtt — Hinckley szalodai szobájában levelet hagyott Jodie Fosternek: „Érted teszem”

Az amerikai szenátus és parlament közös bizottsága vizsgálata indít azokról a biztonsági intézkedésekről, amelyek a Reagan elnök elleni merénylet idején érvényben voltak.

Több szemtanú vallotta, hogy a tokon megy át, azzal a céllal, merénylő. John Hinckley gyanúsan viselkedett, a titkosszolgálat emberei azonban nem vették észre. Hinckley, mint ismeretes, újságírók és televízió-riporterek között állt és az újságírók között is voltak, akiknek feltűnt furcsa viselkedése.

Hinckley pszichiáteri vizsgálata

szé lehetett az ügyben.

Az FBI megerősíti a letartóztatás tényét, de egyelőre nem hozzák nyilvánosságra személyazonosságát és annyit tudnak róla, hogy együtt utazott autóbusszal Washingtonba. A feltűnő az volt a dologban, hogy egész úton egymás mellett ültek, holott több szőr szálltak át más autóbusszra útközben.

Jodie Foster filmszínésznő elmondta az FBI nyomozóinak, hogy nem fogta fel, hogy az a fiatal ember, aki az utóbbi hónapokban szerelmes leveleket küldött neki, azonos a merénylővel. Hangoztatta, eszébe sem jutott, hogy az a szerep, melyet a „Taxi-szofőr” című filmben betöltött, annyira felkorbácsolja Hinckley fantáziáját, hogy képes lesz gyilkos merénylet elkövetésére. A filmben Foster egy utcai nőt játszik, akit a hős (Robert de Niro) meg akar menteni ettől az életmódtól, olyan módon, hogy — többek között — merényletet követ el egy szenátor-jelölt ellen.

A színésznő hangoztatta a nyomozóknak, hogy nem tulajdonított fontosságot Hinckley leveleinek, mert számos levelet kap ismeretlen férfiaktól.

Kiderült az is, hogy Hinckley washingtoni szállodai szobájában, ahol a merénylet elkövetése előtt tartózkodott, levelet találtak Jodie Foster címére, melyben megírja, hogy most készülő megölni az Egyesült Államok elnökét. — „Érted teszem”. A levelet azonban valamely okból nem adta fel.

Az orvosi vizsgálat egyébként megállapította, hogy a Reagan testéből kioperált golyó valójában csak golyószilánk. Valószínűnek tartják, hogy a merénylő golyója valójában Reagan elnök páncélozott autójának oldalát érte, ott azonban szilánkokra pattant és az egyik ilven szilánk fűródött Reagan testébe.

A miniszterelnök is beugrott...

Menáchem Begin miniszterelnök, aki ünnepélyes fogadást rendezett az Európa-bajnok Mákkábi Tel Aviv kosárlabda csapat tagjai tiszteletére, elmondta, hogy — ő is beugrott a Kol Jiszráél április 1-i tréfájának.

A rádió szerdán reggel 7 órakor azt közölte, hogy a nemzetközi kosárlabda szövetség megövtá a Mákkábi Tel Aviv Európa-bajnokságát és a mérkőzést a jövő héten Helsinkiben játsszák újra. A beugratás hatását fokozta, hogy két képviselő, Joszi Szárid és Éhud Olmert együttműködve a tréfa szerzővel, rádiónyilatkozatban „ítélte el” a döntést, melyet, többek között „antiszemitanak” is minősített.

A 8 órai híradásban aztán közölték, hogy csak áprilisi tréfáról volt szó.

„Voltak ugyan okos emberek — mondotta a miniszterelnök — akik rögtön mondták, hogy áprilisi tréfa lehet, de nem mindenki okos. Én a magam részéről azonnal utasítást adtam, hogy vizsgálják ki az ügyet...”

Begin szívélyes hangon köszöntötte a sportolókat, hangoztatta, hogy örömet okoztak az egész ország népének.

Jeruzsálem:

«Rövidesen létrejön a megállapodás a színáji ellenőrző alakulatról»

Michael Sterner, aki amerikai delegáció élén megbeszéléseket folytat a színáji ellenőrző alakulat létesítéséről, tegnap azt monddta, hogy az alakulatnak szűk sége lesz repülőterre.

A tárgyalások most zárult szakaszában nem hoztak határozatokat, mert az amerikaiak okiratot nyújtottak be, melynek néhány pontja még tisztázásra szorul.

Mint ismeretes, felmerült annak lehetősége, hogy az Izráél által kiüritendő két repülőteret az ellenőrző alakulat rendelkezésére bocsássák.

Jeruzsálemben bíznak benne, hogy rövid idő alatt sikerrel végetérnek az ellenőrző alakulat létesítésével kapcsolatos tárgyalások.

Sterner, aki kétnapos izráeli tárgyalásai befejeztével visszatért Kairóba, Butrusz Ráilival folytat megbeszéléseket és beszámol a tárgyalások eredményeiről Alexander Haig külügyminiszternek, aki — mint ismeretes — az eredeti tervnek megfelelően, a Közelkeletre érkezik.

Haig fog tárgyalni azokról a problémákról, amelyek a Sternerrel való megbeszélések utáni megoldásra várnak ebben a kérdésben.

SZERETETT DRÁGÁNK

LIEBERMANN DVORA (Veronika) 71

Marosvásárhely — Rámát-Gán — Rechovot elhunytának slosimján

ÁZKARÁT ÉS SIRKÓAVATÁST
tartunk 1981 április 7-én, kedden délután 4 órakor a rechovoti temetőben.

Találkozás háromnegyed 4-kor a Bét Ávot Krecsenyev előtt, Rechovot, Hápálmách 2.

A GYÁSZOLÓ CSALÁD
Izráelben és Amerikában

A CHUG JOCEJ HUNGÁRIA, JERUZSÁLEM

Öszinte részvétét fejezi ki

EGRI GYÖRGYNEK

a torontói „Menora” főszerkesztőjének, szeretett felesége,

YVONNE

elhunyta feletti mély fájdalomában.

A VEZETŐSÉG

Felejthetetlen férjem, apánk, sógorom

GORDON (Gávriél) KAROL 71

Kassa — Ben-Dor — Haifa

slosimján

ÁZKARÁT ÉS SIRKÓAVATÁST

tartunk hétfőn, 1981 április 6-án délután 4 órakor a Givat Neser-i temetőben.

Külön autóbussz indul a lakástól, Ben-Dor, rechov Ámosz 22, 3.30 órakor.

A GYÁSZOLÓ CSALÁD

NINCS TÖBBÉ EDESANYÁM

KAPOSI (BRESZLER) HERMINA

Budapest — Haifa

BETEG SZIVE MEGSZÜNT DOBOGNI.

Az öt örökké gyászoló lánya: MIMI,

veje: BÜCHLER (IMRE) NATAN,

unokái: TOMI, JUDIT, RAFI,

dédunokái: ÉJÁL, TALI, SHIRI és GALI,

anyatársa: BÜCHLER ESZTER

MEGBOLDOGULT DRÁGÁINK

JÁÁKOV ISRAEL (GYULA)

WEINSTOK 71

Dr. SMÁJÁ (Robert)

WEINSTOK 71

földi maradványai Svájcól és Ausztriából az országba érkeznek és a jeruzsálemi givat-sauli temetőben helyezik őket örök nyugalomra 1981 április 9-én — י"ט / כ"ט — csütörtök délelőtt 11 órakor, a szánhedriai (rég) halottasházból.

Özvegyeik:

HEDA WEINSTOK,

ELISABETH WEINSTOK-NORDMAN,

a NORDMAN, ZUSZMAN, NEEMAN,

BEERI és BACHANA CSALÁDOK

Felejthetetlen drágánk

SZALAI JENŐ 51

Marosvásárhely — Tel-Aviv

slosimján, április 5-én, vasárnap délután 3 órakor

ÁZKARÁT ÉS SIRKÓAVATÁST

tartunk. Találkozás a choloni temető bejáratánál.

A GYÁSZOLÓ CSALÁD

Felejthetetlen drága anyám, anyósom, nagyanyánk, testvérünk, sógornónk, nagynénünk

SCHÖNBERG ETUS (szül. Hager) 51

Lupény — Petách-Tikva

slosimján, április 7-én, kedden délután 3.30-kor

ÁZKARÁT ÉS SIRKÓAVATÁST

tartunk. Találkozás a Szgula temető bejáratánál, Petách-Tikva, 88-as autóbussz.

A GYÁSZOLÓ CSALÁD

SZERETETT DRÁGÁNK

GRÜNFELD HUGÓ 71

Temesvár — Haifa

slosimján

ÁZKARÁT ÉS SIRKÓAVATÁST

tartunk 1981 április 5-én, vasárnap délután 4 órakor a Cur Salom-i temetőben.

Taxi indul az 57-es Cur Salom-i autóbussz állomástól.

A CSALÁD

Szeretett drága rokonunk

WEINSTEIN TERUS szül. Frischmann 51

Szamosujvár — Kolozsvár — Rechovot

ELSŐEVES ÁZKARAJÁT

április 5-én, vasárnap délután 4 órakor tartjuk a rechovoti temetőben.

Találkozás a temető bejáratánál.

A CSALÁD

Felejthetetlen drága férjem, apánk, nagyapánk, testvérem, sógorom

WEISZ MIKLÓS 71

Krassó — Szatmár — Askelon

slosimja leteltével

ÁZKARÁT ÉS SIRKÓAVATÁST

tartunk április 6-án, hétfőn d.u. 4 órakor, az askeloni régi temetőben.

Találkozás a temető bejáratánál.

Gyászolják: felesége, Sári,

fiai: Tibi és Mati,

leánya: Chává, veje: Herzl,

menyei: Ráchel és Éva,

testvére: Bertl, sógornője: Gizl,

unokái: Irisz, Ronén és Ofer

és a rokonság